

Øster Hornum skole 1955 – 2005

... og tiden før.

En fortælling om et skoledistrikts historie, skrevet af tidligere elever og lærere.
Redigeret af Niels Nørgaard Nielsen.

Skolens elever havde sparet sammen til flaget

Skolen kort efter indvielsen

Skolen set fra luften 1992

Skolen set fra luften 1998

For snart 50 år siden, 4. oktober 1955, blev centralskolen i Øster Hornum indviet. Skolen står der endnu og er, med udbygninger og forandringer der afspejler vekslende pædagogiske strømninger, en skole der fungerer i levende samspil med den by og det samfund, den er en del af.

50 år kan siges at være lang tid set i forhold til et barns 7-8-årige tilknytning til skolen, men ser man på skolevæsenets historie i sognet, fylder 50 år ikke så meget. Øster Hornum skole blev i sin tid bygget som centralskole for sognets fire tidligere skolers distrikter, nemlig Øster Hornum, Volstrup, Guldbæk og Hæsum. Derfor skal skolehistorien dække alle de fire skoler.

Der indledes med et afsnit om skolevæsenet i distriktet så lang tid tilbage som kilderne rækker. Herefter de fire gamle skolers historie. Hver skoles historie indledes med et afsnit skrevet ud fra de kilder, der er til rådighed på Lokalhistorisk Arkiv på Øster Hornum skole og de gamle sognerådsprotokoller, der befinder sig på Landsarkivet i Viborg. Herefter får de tidligere elever på skolerne ordet. For navnlig Hæsum skoles vedkommende er der et rigt materiale at øse af, hvorfor afsnittet fylder relativt meget. Man må gå ud fra at skolegangen på de øvrige skoler har lignet forholdene på Hæsum skole en hel del.

Godthåb hørte tilbage i tiden til Øster Hornum kommune, men med kommunalreformen i 1970, kom den ind under Aalborg kommune. Derfor er der ikke skrevet om skolen i Godthåb, med undtagelse af afsnittet om Guldbæk skole, hvor det er relevant.

De indledende afsnit er skrevet af arkivar Poul Christensen, skoleleder Henry Sørensen og lærer Niels Nørgaard Nielsen med adskillige bidrag fra tidligere elever og ansatte.

En stor tak til alle der har skrevet eller fortalt, så distriktets skolehistorie er blevet så bredt dækket, som tilfældet er. Nærværende skrift er et sammendrag af de mange indsamlede beretninger. Samtlige tekster og beretninger kan læses uforkortet på www.ohskole.dk

En stor tak til Spar Nord fonden og Stense og Peter E. Kvists mindefond for tilskud til trykning af nærværende jubilæumshæfte.

Øster Hornum, sommeren 2005.

Øster Hornum skoledistrikt før 1900

Skolevæsenets historie i Øster Hornum sogn fylder ikke meget hvad den ældste tid angår. Sognet havde en præst og en degn. Den sidstnævnte titel forbindes langt ned i tiden med lærerjobbet, men degnen var oprindeligt en kirkelig embedsmand, der skulle være præsten behjælpelig. Med til hans arbejde hørte, at han skulle sørge for, at ungdommen fik lært de 10 bud og Luthers lille katekismus. Hvis han så også gav sig af med at lære børnene at læse og skrive, så var det vel godt nok, men det var ikke noget man engagerede sig særligt i.

Det var ikke altid, man havde en fast degn i sognet, men så blev stillingen betjent af løbedegne, der var disciple fra latinskolen i Aalborg. De kunne så med deres indsats være med til at sikre det økonomiske fundament under latinskolen. Den første faste degn i sognet var Jacob Degn, der var her i 1664. Han blev stukket ihjel under et julegilde i Volstrup, hvor de våde varer havde flydt lidt rigeligt. Hans efterfølger var Peder Hansen Thrane, der indberettede om kaldets indtægter i 1690. Han benyttede lejligheden til, efter datidens skik, at beklage sig over hvor lidt han fik for sit arbejde. Det var noget der ligesom hørte sig til. Han holdt dog åbenbart ud til sin død, idet efterfølgeren Christen Pedersen Nørholm først tiltrådte i 1707.

Efter ham fulgte Christen Stub i 1716. Da biskoppen i 1724 visiterede i Øster Hornum fandt han ungdommen "for en del ilde grundet i deres kristendoms elementer". Stub kunne forsvare sig med, at han havde problemer med at få ungdommen til at møde op til undervisningen. Stub var ellers student, men holdt ikke en egentlig skole for børnene. Han døde som 75-årig i 1731, og var da endnu fæster af en halvgård i sognet.

Efterfølgeren, Jacob Christian Hansen Bruun, var student. I hans tid begyndte der at ske noget, idet man fra allerhøjeste sted havde fattet interesse for, at børnene fik lært basale skolefærdigheder. Alle sognepræster i landet blev i 1739 spurgt om, hvorvidt sognet havde en skole, og pastor Milling i Øster Hornum kunne fortælle, at man da havde et degnehus "som siges i gammel tid at have været givet til et skolehus" - og den kunne godt bruges som skolestue, dersom der blev bygget 3 å 4 fag til. Da det åbenbart gik op for præsten, at der er alvor bag forespørgslen, foreslog han senere på året at der blev bygget en skole i Volstrup, der så kunne betjene denne by samt Guldbæk og Moldbjerg og Mølgård, og så en anden skole i Hornum for byen og Hæsum, Estrup, Abildgård, Frendrup samt Harrild. Til nød kunne man da også godt nøjes med den ene skole i Hornum, hvor degnen så kunne betjene hele sognet. Men så skulle degneboligen udbygges, og da degnens indkomst var ret ringe, så burde han have hævet sin indtægt til det andre degne fik.

På forespørgsel kunne pastor Milling i 1742 kort meddele at der ikke var bygget til degneboligen, "men lige sønder for opbygget en skole, til hvilken hele sognets ungdom søger". Undervisningen blev forrettet af degnen. Nu havde sognet en folkeskole. Hvor stor mødeprocenten har været, ved vi ikke, men nu var tilbudet der for de, der ville tage imod det. Jacob Bruun døde allerede i 1748, hvorefter han blev afløst af Jens Christensen Sahl, der kom fra Sønderholm. Han blev allerede i 1755 afløst af Christen Møller, der ligeledes kom fra Sønderholm.

Efterfølgeren for ham blev en student, Jens Jørgen Sveistrup, som kom til byen i 1784. Da Sveistrup var student, blev han i 1795 byttet ud med degnen i Bælum, for at kunne hjælpe præsten derovre, der var blevet noget svagelig. Det var imidlertid ikke nogen helt ustuderet degn, man nu fik i Hornum. Nok var han ikke student, men han kunne både læse og skrive, og han havde også en privat bogsamling med sig i bagagen, da han kom til byen. Denne litterære interesse delte han med sin kommende svigersøn, Christen Sørensen på "Krogården", der udbyggede samlingen, der nu har blivende sted på vort lokalarkiv. Jens Nielsen var degn i Hornum indtil 1833, hvorefter han overlod embedet til sønnen, Jens Jensen, som blev den første egentligt uddannede lærer i byen, idet han havde taget lærereksamen fra Snedsted Seminarium. Seminariet blev senere flyttet til Ranum. Han døde i 1876. I Jens Niensens tid var der sket det, at Danmark i 1814 havde fået sin første folkeskolelov, hvorefter degneembedet blev nedlagt og erstattet af jobbet som kirkesanger og kirkebogsfører. At det dog stadig i mange år blev betjent af sognenes førstelærere er en anden sag, men en medvirkende årsag til at man længe endnu kaldte lærerne for degne. I Øster Hornum fungerede førstelæreren frem til 1976 som kirkesanger.

Én fast skole og to ”omgangsskoler”

Med folkeskoleloven af 1814 måtte man rundt i sognene til at tage skolesagen alvorligt, så der blev efter anmodning indsendt skoleplaner for hvert enkelt sogn. Den plan man fik approberet i 1815 lagde op til, at børnene fra Øster Hornum, Moldbjerg, Frendrup, Guldbæk, Abildgård og Hornumgårds parceller skulle gå i skole i Øster Hornum. Volstrup skulle have en omgangsskole sammen med Godthåb om vinteren. Hæsum fik ligeledes en omgangsskole, der også skulle betjene Estrup by. En omgangsskole var en opsamling af børnene fra et distrikt, der så gik på omgang i bøndernes stuer vinteren igennem, hvor man så fik en duelig person til at undervise.

I pastor Groves tid, altså mellem 1826 og 1838, blev Øster Hornum skole ombygget, men af meget mådelige materialer. Den var lærerbolig og skolestue indtil 1878.

I 1843 da skolesagen igen var oppe at vende blev det nyetablerede sogneforstanderskab, senere kaldet sogneråd, afæsket et forslag til en skoleordning, der var rimelig for det ret store sogn. Sognerådet foreslog, at de ældste børn i sognet skulle gå i Øster Hornum skole året rundt, mens de mindste børn fra Guldbæk passende kunne søge til Hæsum om vinteren, og "alle sogneforstanderne har mesten erklæret, at sognets beboere hellere er villige til at sende deres børn af 2. klasse til Hornum både sommer og vinter, end at oprette endnu en fast skole.. ."

Det var naturligvis udgifterne til skolevæsenet sogneforstanderne jamrede over. Med endnu en skole i sognet ville de samlede udgifter hertil beløbe sig til hele 260 Rdl. om året. Man foreslog også "at hjælpeskolen i Hæsum ikke skulle holdes uden om vinteren, både fordi nødvendigheden af en sådan skole ej er så stor om sommeren, da vejen til Hornum er fremkommelig, selv for de mindste børn, og fordi duelige subjecter(!) til at forestå en sådan hjælpeskole for mindre børn let kunne erholdes om vinteren blandt veloplyste bønderkarle, men kun vanskelig erholdes om sommeren."

Man ville desuden have, at undervisningen skulle deles mellem Guldbæk og Hæsum, så børnene mødte tre dage i den ene by og tre dage i den anden. Endelig ville man nedlægge omgangsskolen i Volstrup, da børnene sagtens kunne gå til Hornum både sommer og vinter, hvis man anlagde en ny skolesti tværs over markerne. Jens Nielsen fra Volstrup brokkede sig godt nok, fordi børnene fra udflytterbyen Lille Volstrup, der var ved at opstå, ville få en lang skolevej, hvorfor de øvrige medlemmer i rådet evt. kunne gå med til at lave en omgangsskole tre dage om ugen for Volstrupbørnene, dersom skoledirektionen syntes det, hvorved de arme unger fra Lille Volstrup blev sidestillet med de små i Guldbæk og Hæsum, som jo også måtte trave tre dage om ugen.

Tre faste skoler

Skrivelsen fra sogneforstanderne var lang, men det var jo også penge, det drejede sig om, ikke hensynet til børnene og deres skolegang. Årsagen var at pastor Hansen, der var formand i rådet, var kommet med sit eget forslag, der gik ud på at opføre en ny skole midt imellem Volstrup og Guldbæk, hvor de mindste børn kunne gå om vinteren, mens vinterskolen i Hæsum skulle bibeholdes for Estrup og Hæsum, hvor der på dette tidspunkt var en egentlig skolebygning i Hæsum. Hæsum skole var beliggende et stenkast nord for Hæsumgård. Pastor Hansens plan var for meget for de øvrige sogneforstandere, der forkastede hans plan, som han dog vedlagde, "Ikke for at insinuere denne plan i modsætning til den af alle de øvrige medlemmer bifaldede plan, thi jeg erkender til fulde, at enhver plan og indretning, der som den af mig først foreslåede, ville hindre præsten i at virke i harmoni med sin menighed, gør mere skade end gavn". Kort og godt skulle den gode pastor Hansen ikke have noget i klemme hos de bønder, der var med til at sikre hans indkomst. Direktionens svar var kort og præcist: Læreren i Hornum havde for meget arbejde, hvorfor hans løn skulle hæves, og "en ny skolestue midtvejs mellem Volstrup og Guldbæk vil være at opføre efter sogneforstanderskabets nærmere indgivne forslag". Pastor Hansen fik altså sin plan igennem.

I første omgang blev det ikke det vilde luksusbyggeri, man kastede sig ud i. Det blev til en lille skolestue og et "lærerværelse" – et overnatningssted for vinterlæreren, der jo også boede i Hæsum. Hedejorden hvor skolen lå, havde man lejet gratis af Jens Nielsen i Volstrup, der blot havde betinget sig asken og gødning fra jorden. Skolehistorien skrives derefter i små notitser. I 1863 flyttede læreren permanent til Guldbæk, hvilket krævede en udvidelse af skolen, som næppe har været ret solid, for i 1871 blæste en gavl ned midt om sommeren, så sognerådet måtte bygge om på ny, og desuden rejse et

tørveskur til læreren, idet loftet ikke var i stand til at bære et læs tørv. Læreren ville have erstatning for det, der var overgået ham og hans husholdning. Det fik han i form af 4000 tørv, selvom det næppe var den del af hans husholdning, det var gået ud over. I 1877 byggede man igen til, så boligen dækkede de krav en gift lærer kunne stille til sin bolig. Komfur fik han også, mod at han afstod fra lærerværelset i Hæsum. Derhenne fik man til gengæld to latriner "af gamle materialer". I 1885 blev der også råd til døre til latrinerne.

Undervisningsmidler

Hvordan livet har været i de gamle skoler må anes af små notitser i sognerådsprotokollerne. Det har ikke været tunge skoletasker, børnene gik i skole med for godt 100 år siden. Det var ikke tit, der blev anskaffet nyt undervisningsmateriale. I 1851 havde sognerådet vedtaget at "anskaffe 1 dusin læsebøger til skolerne". I 1879 "nogle bøger og et landkort til Guldbæk og Hæsum skoler". I 1883 "et passende antal læsebøger til Hornum skole". Samme år to bøger om gymnastik, et Palæstinakort til hver af skolerne, samt et Europakort til Hornum skole. I 1884 købte man seks eksemplarer af Kr. Hansens regnebog. Den er der måske endnu nogle, der kan huske. Inventaret var enkelt, nogle få lange borde og bænke, som lærer Mark i Hornum i sine første år kæmpede en kamp for at få udskiftet med to-mandsborde. Det lykkedes i 1888, hvor de gamle blev solgt på auktion for godt 6 kr. i alt.

I 1881 havde man fået balancebræt og "springmaskiner" til alle tre skoler, og Hæsum endda en gymnastikplads. Ind imellem kan der dukke en reol op, eller en sort tavle, i 1889 endda en nodetavle. Ikke så svært at sognerådet i 1881 havde sørget for at få al denne herlighed assureret.

Lærerne

Lærerne er i dag kun navne: Niels Qvist, Peter Jensen, Nielsen, Gade, Georgsen, Pedersen, Søren Qvist, Niels Olsen og mange andre. Søren Qvist fik 160 kr. i løn for en hel vinter, og blev lovet yderligere, dersom han ville spare på varmen. Lærer Olsen i Hæsum fik bevilget 4 kr. til lys og varme for at holde aftenskole. En af hans forgængere fik pålæg om at møde noget tidligere om morgenen, så der kunne være fyret op, når børnene kom. De bønder han boede hos, fik besked på at sørge for, at hans morgenmad var på bordet til tiden, så han ikke havde en undskyldning for manglende varme i skolestuen. Børnene hører vi ikke noget til, kun indirekte, når sognerådet en gang om måneden fastsatte mulkten til forældrene for at holde børnene hjemme fra skolen. Der blev pjækket en del, da børnene jo var en arbejdskraft. Normalt skulle man betale mulkt når forsømmelserne lå over to til fire dage om måneden, men da man i 1869 konstaterede, at der havde været mange forsømmelser, så satte man blot grænsen op til fem dage. Sognerådet var skam fleksibelt, men det havde jo også selv børn i skolen.

I 1892 vedtoges det "at betale af kommunens kasse til hver af sognets tre lærere 125 øre månedlig til nævnte afvaskning, så længe distriktslægens påbud om ekstraordinære foranstaltninger mod smittens udbredelse vedvarer". Det var en ugentlig gulvvask det drejede sig om. Opvarmning var altid et problem, men på et tidspunkt fik læreren en ny kakkellov i hele 2 etager, en bilægger, forstår sig. Brønde med og uden vand måtte sognerådet også hele tiden tage stilling til, som regel klarede man sig ved at uddebrønde eller forny krogen, der bar spanden.

Nybyggerier

I 1878 var den gamle skole i Hornum blevet for ringe, så byen fik en ny skole og i 1883 blev Hæsum skole gjort til fast skole. Sognerådet havde længe strittet imod, med henvisning til, at det var et fattigt sogn, men til sidst måtte man bøje sig. Den gamle skole skrev sig helt tilbage til 1819. Den lå lige nord for Foghs gård. Den ny blev bygget 1890. Samtidig måtte man hele tiden lappe på Guldbæk skole, og når så læreren kom og ville have en svinesti, og en anden gang en kostald, så forstår man godt, at sognerådet til sidst smækkede kassen i og sagde nej! Byggeriet af skolen i Hornum i 1878 havde været for ringe, så i 1898 indkaldte man til et borgermøde for at lodde stemningen, og sognerådet kunne nu indstille til skoledirektionen, at man byggede en helt ny skole i byen og ansatte endnu en lærer eller lærerinde. Vi er nu ved at nå så langt op i tiden, at det vil være på sin plads at berette om hver af skolerne for sig og se på den struktur, der kom til at gælde frem til 1955, hvor centralskolen i Øster Hornum blev bygget.

Hæsum skole

Det første sted der skete noget var i Hæsum, hvor den gamle skolebygning dateres tilbage til 1819. Bygningen eksisterer ikke mere; den blev revet ned i forbindelse med byggeriet af den ny skole i 1890. Til en begyndelse vedtog sognerådet i maj 1889, at der ansattes en fast lærer for Hæsum og Estrup skoledistrikter fra 1. oktober. Samtidig begyndte man at se sig om efter et egnet sted at bygge en ny skole for distriktet. Man købte grund lige vest for Hæsum. Der holdtes licitation i maj 1890 og byggeriet tilendebragtes i løbet af sommeren. Lærer Olesen må have været en energisk mand, for han ville have børnene til at gå i skole hver dag i vinterhalvåret, men det mente sognerådet var for hårdt; navnlig i april (hvor jo markarbejdet gik i gang). Samme Olesen skulle ydermere genindkaldes til militæret, hvorfor sommerferien flyttedes til september. Så kunne man spare en vikar.

Skolen ca. 1912

Skolen ca. 1935

Skolen ca. 1950

Skolen var i opbygning magen til alle andre enelærerskoler på den tid. I den vestlige ende af bygningen var der skolestue, mens læreren havde bolig i østenden. I 1901 udbyggedes skolen. Det må have været lærerboligen, der udvidedes. Midt i 1930'erne blev bygningen væsentligt renoveret, idet der kom ny og større vinduer i, kvisten blev bygget på, og det gamle tjærepaptag blev udskiftet med cementsten. Endelig blev indgangen til lærerboligen i begyndelsen af 40'erne flyttet fra østenden til en ny udbygning under kvisten. Skolen blev nedlagt i 1955, hvor både børn og lærer Franz Julius fortsatte på Øster Hornum skole. Franz Julius købte den gamle skole af kommunen, og den har siden fungeret som privatbolig.

Mange har i tidens løb skrevet om Hæsum skole, her gengives i uddrag hvad der er skrevet.

Hæsum skole 1923 til 1930

Skrevet ca. 1988 af Alfred I. Gregersen, født og opvokset i Hæsum, siden flyttet til Toronto, Canada

Jeg (bageste række nr. fire fra højre) gik til Hæsum Skole, hvor der var kun ét klasseværelse og én lærer, Peter Greve (bageste række til venstre), som var min lærer i alle mine år i Folkeskolen. Der var kun to klasser i den skole, Yngste og Ældste Klasse, og fremgangen fra Yngste til Ældste Klasse, "Bette-Klass å Stuer-Klass", var til dels baseret på alder og til dels på fremskridt i skolearbejdet. Da aldersforskellen indenfor hver klasse kunde være tre til fire år var der forskellige niveauer

indenfor klasserne, især i regning, hvor vi arbejdede os frem, bedst som vi formåede i regnebøgerne. Da jeg forlod skolen havde jeg nået til "Ligninger med ubekendte", og - sandt at sige - så forbliver de stadig "ubekendte" for mig. Hvis jeg fik det rigtigt var det mere på grund af held end af forstand. Jeg havde en følelse af, at det heller ikke var min lærers stærke side.

Vor skoledag begyndte med et "Fadervor", citeret af vor lærer, medens vi stod op med foldede hænder bag vore pulter, og derefter sang vi en salme, som læreren valgte. Dagen sluttede med en salme, som læreren også valgte - en kort een, som "Altid frejdig hvor du går" eller "Dagen går med raske fjed". Dem behøvede vi ikke salmebøgerne for. Så marcherede vi i række forbi læreren - pigerne først, og de nejede, når de gik forbi ham. Drengene bukkede.

Ind imellem den begyndelse og den ende foregik skolearbejdet, afbrudt med et kort frikvarter om morgenen, når læreren gik ind for hans formiddagskaffe, en time for middagsfrikvarteret, hvori de nærboende vilde gå hjem for middagsmåltidet, og vi andre vilde spise vor medbragte mad. Et andet kort frikvarter var ved tiden for eftermiddagskaffen.

Bibelshistorie lærte vi fra en tekstbog om det område, og den tog ind både det gamle og det nye testamente - lige fra skabelsen og igennem evangelierne. Det kunde vel nok regnes som religionsundervisning, men det kaldtes bibelshistorie, og det forekommer mig at være den rette benævnelse, da det var præsenteret mere som historie end som religion. Der var ingen undervisning i kathekismus i yngste klasse - jeg tror det var anset for at være lidt for indviklet. Vi lærte skriftstederne udenad og prøvede på at forstå deres forklaring, som fulgte i den lille bog. Læreren prøvede på at forbedre vor forståelse, og det kunne beskrives som religionsundervisning. Én ting forstod vi ganske klart - vi skulle være i stand til at citere de skriftsteder korrekt

I ældste klasse skrev vi stil. Jeg husker engang - jeg tror det var i mit første år i den klasse - vi blev givet et emne at skrive om - Danmarks vilde Dyr. Det lød interessant, men da jeg så satte mig til at skrive, løb jeg alt for hurtigt ud af store vilde dyr, som jeg kendte noget til, så for at opnå den krævede ordmængde besluttede jeg mig til at inkludere rotter og mus, frøer og tudser. Det var ikke hvad min lærer havde tænkt på, og det fik jeg jo at vide. Jeg tog mod til mig og påpegede at de var dyr, og da de ikke var tamme, så kunde de derfor betragtes som vilde dyr.

Så var der Danmarkshistorie. Det var først og fremmest kongerækken med de tilhørende årstal. Den række tjente et dobbelt formål, selvom jeg ikke husker, om det ikke så indlysende af de to blev påpeget og understreget. Den række af konger og årstal kunne hjælpe med til at fastslå begivenhedernes kronologiske orden, d.v.s. hvis en begivenhed fandt sted under den konge, så vilde det have sket i tidsrummet af hans regeringstid. Begivenhederne, som vi var forventede at huske noget om, var væsentlig de krigte Danmark havde været indviklet i. De mere fredelige foretagender blev tilsyneladende anset som uvæsentlige

Skoleudflugter

En speciel heldags tur var arrangeret for skolen hvert år, men på særligt hede sommerdage ville vi engang imellem have en impromptu tur til den nærliggende Øster Hornum Sø. Vi ville begive os til søen til fods eller på cykel. Læreren, Peter Greve og fru Greve gjorde turen i hans bil, en Model T Ford med blomstervaser inden for døren, og de ville tage så mange af "fodsoldaterne" som muligt med i bilen, så de havde altid fuldt hus.

Grunden til fru Greves tilstedeværelse var, at de fleste af børnene intet badetøj havde, og hendes opgave var derfor at holde opsyn med pigerne. Det ville have været upassende for Hr. Greve at tage det job på sig. Vi var tilladt at gå ud i den lave part af søen, som også var den varmeste part. Kun få af os kunne svømme, men en dukkert i den kolde sø var alligevel at foretrække frem for det ophedede klasseværelse, og vi nød den fordel. Fru Greve ville tage pigerne en anstændig afstand bort fra drengenes svømme-område, langt nok til at ingen af os drenge kunne gøre upassende observationer, og Hr. Greve ville sørge for, at vi blev hvor vi skulle være.

Sommetider ville vor årlige udflugt være en tur med toget til en by 30 eller 40 km borte, og sommetider var det en tur med hest og vogn til den dansk-amerikanske nationalpark i Rebild. Vi kørte i kolonne på turen til Rebild bakker med ti eller tolv vogne i række. Vore fædre kørte, og de nød at vise deres evner som kuske. Hestene havde deres bedste seletøj på med de sølvplettede spænder og andre ting som kun tjente til pynt. Hastigheden af kolonnen ville skifte fra trav til galop og tilbage igen. Det var en af de få gange, at jeg har set min far være en lille smule vovet. Han ville le og lade hestene strække

ud, som de gerne ville; de foretrak tilsyneladende at galopere. Turen dertil var part af morskaben, og vi ankom uden uheld.

Vi havde smørrebrød med os, som var lidt mere festligt end de daglige ”skolemadder”. Der var borde nok, hvor vi kunne spise, og vi kunne spendere vore lommepenge på sodavand og is, hvilket var noget vi ikke fik ret tit. Det stoppede os ikke fra, med megen værdighed, at bedømme smagen af de forskellige typer af ”Bøwsevand”. Jeg husker en af bedømmelserne: ”Det smager som en arm, der sover”.

Juletræsfesten i Hæsum Skole

Et af højdepunkterne af juletiden var juletræsfesten i skole. Læreren boede i en nogenlunde rummelig lejlighed i den ene halvdel af skolen og skolens julefest var også set som lærerens julegilde. På et tidspunkt i juleferien blev klasserummet i skolen ryddet for borde og bænke og hvad der ellers var i brug på skoledage. Det største juletræ på egnen blev placeret i midten af rummet, hvor det blev dekoreret af mange ivrige hjælpere. Forfriskninger var serveret, på skift, i hans private hjem. Fru Greve ville tage ansvaret for arrangementerne for forfriskningerne med assistance fra nabokonerne, og hun ville tage del i alle forberedelserne og tilskyde hendes del af de gode sager. Nabokonerne ville bringe deres andel, som ville bestå af sådanne ting som lagkager, småkager og andet bagværk. De prøvede hårdt på at overgå hinanden, meget til fornøjelse for gæsterne senere hen, når der blev smagt på varerne.

Gildet var for hele egnen, både børn og voksne, og alle havde kendt hinanden i årevis. De var alle landmænd på nær som Hr. Greve, og han var landmandssøn. Både mænd og koner havde nok tilfælles at tale om – hver for sig, som skikken bød. Den første del af festligheden bestod i, at vi stillede op i rundkredse omkring træet og tog hinanden i hænderne ligesom i hjemmene juleaften, og så sang vi julesalmer og julesange, medens vi vandrede rundt om det store træ. Greve akkompagnerede sangen på violin. Han var ikke meget af en violinist, men han spillede på violin alligevel. Af en eller anden grund var violinspil et forlangende for at blive lærer i de dage. Til hans kredit må jeg sige, at han (bortset fra violinspillet) var en god lærer.

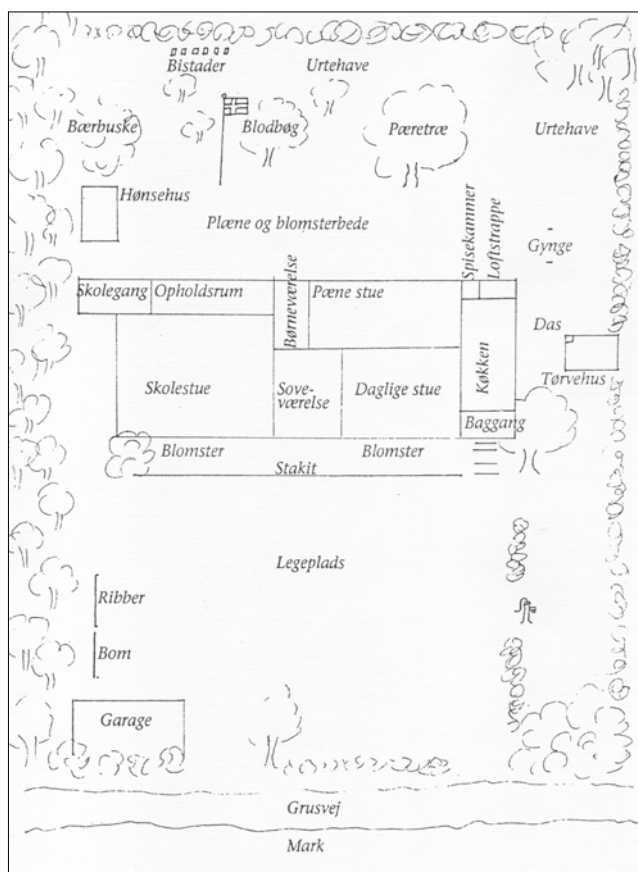
Én af deltagerne i festen ville tage ansvaret som brandmand og ville stå klar med en spand vand og en våd kost, fordi det var et stort træ med masser af papirdekorationer og levende lys i dusinvis. De fleste af børnene ville have fundet festen mindre succesfuld, hvis der ikke havde været i det mindste én lille ildebrand i træet, og de var sjældent skuffede i den retning. Hjælpen var altid nær og med lidt heltemodig indsats endte alt vel.

Når sangen endte, blev træet plyndret for dets dekorationer, og det blev så uden yderligere ceremoni hevet udenfor, så de andre festiviteter kunne begynde. Nu var det tid for sanglege. De voksne og børnene ville skiftes til at være på gulvet med pauser ind imellem for forfriskninger i lærerboligen, og det ville stå på til omkring halv elleve eller elleve, når så forældrene besluttede, at det var tid at gå hjem. Festen ville fortsætte til midnat eller senere for de unge, som nu var ankommet, efter at aftenarbejdet på gårdene var overstået. Skolens juletræsfest var noget vi alle så frem til.

Hæsum – set af lærerbarn

Elly Greve, datter af lærer Peter Greve, har i sine erindringer bl.a. skrevet

I 1923 blev mor husbestyrerinde hos lærer Niels Peter Nielsen Greve, Hæsum skole i Himmerland. ”Mennesker mødes og sød musik opstår”. De giftede sig den 12. december 1924. Mors tid som lærerkone på landet begyndte. Det måtte rent praktisk have været noget af en omvæltning – fra elektrisk lys til petroleumslamper, fra rindende vand til pumpe i gården. Selve skolebygningen var en lang længe med skole i den ene ende og beboelse i den anden. Skulle man på toilettet eller hente brændsel, var det først ned ad den store granittrappes fem eller seks trin, uden om et stort rønnebærtræ mellem trappen og hushjørnet, hen langs gavlen og ned i tørvehuset. En hel lille udflugt. Foruden at passe huset skulle mor også gøre rent og fyre i skolen.

"Jeg glædede mig ikke til jul dengang", sagde mor engang, efter at far var blevet pensioneret. Det mærkede vi børn nu ikke, vi havde nogle dejlige juleaftener, hvor alle var glade, og vi glædede os som alle andre i skoledistriktet til "skolens juletræ", der var årets fest. Sidste skoledag før jul havde vi slet ikke bøger med i skole. Hele dagen gik med at lave pynt til det store juletræ; når der var nok, hjalp vi far med at stable alle skolepultene sammen i opholdsstuen, og til sidst bar vi det store træ, som Søren Qvist altid leverede fra sin hedeplantage, ind i den tomme skolestue. Dagen efter stillede han og tre andre gårdmænd og hjalp far med at sætte det på fod og pynte det, og mor gav kaffe og snitter i "privaten". Det var til at overse, og jeg tror, at også mor syntes, det var en hyggelig dag. Men 2. juledag begyndte det store arbejde med juletræsfesten. Det var en selvfølge, at alle i skoledistriktet var velkomne, enten der var skolesøgende børn eller ej, og de kom næsten alle sammen fra to - tre år til firs. Det betød, at der skulle skaffes plads, borde, service, servering o.s.v. til ca. hundrede mennesker.

Anden juledag lavede vi godteposer. I hver pose skulle der en god portion pebernødder, som mor havde bagt, en appelsin, et æble og et par stykker konfekt. Tredje juledag blev stuerne med naboers hjælp næsten ryddet og møblerne stuvet sammen i sove- og børneværelse. For os børn var det mægtig sjovt at skulle kravle gennem, under og over dyngerne af møbler for at komme i seng, men jeg kan godt forstå, at mor ikke fandt det særlig morsomt. Mens mændene ordnede dette foretagende og stillede borde og bænke op og lagde bordpapir på, begyndte gårdmandskoner og deres tjenestepiger at komme med kurve og baljer med service, og mor talte alt op – en kæmpestor gryde til chokoladen og et par af gårdenes vældige madam blå kaffekander, spande med mælk, en med piskefløde plus fade til at piske den i - med hånden, stabler af lagkagebunde, æg, kurve med boller, smør, plader med kaffekringle, skærekager af mange slags, dåser med småkager. Der kom alt for meget, da mange ønskede at give deres skærv. Borde blev dækket, creme lavet og lagkager lagt sammen, fløde pisket, lagkager pyntet. Det vrimlede med folk, men det er nok ikke rigtigt, for selvom mor fik hjælp af nabokoner og -piger, var det begrænset, hvor mange de har kunnet være i de forholdsvis små rum. Mor var primus motor og ledede slagets gang lige til midnat. Efter at store og små havde danset om juletræet i skolestuen og derefter plyndret det, blev det båret ud, og når far begyndte at lede sanglege, gik de første, især voksne, ind til bordene til chokolade og kaffe. Hele aftenen igennem kom der så nye hold til, mor nåede højst at være med i festlighederne i skolestuen til allersidst, hvor gårdmand Anders Nielsen greb violinen og gårdmandskone Martine Kjeldsen harmonikaen og spillede op til rheinlænderpolka, vals o.s.v.

Næste dag var der så masser af oprydningsarbejde og opvask. Mor kontrollerede nøje at service m.m. var vasket pænt af og blev fordelt rigtigt til de hjem, det kom fra, og så kom rengøringen. Hele spande af sand og grus blev fejlet sammen i alle de rum, der havde været i brug. Der var ikke direkte adgang fra skolestuen til lejligheden, så festaftenen igennem havde voksne og børn passeret legepladsen (skolegården), der hverken havde asfalt eller fliser. 4. og 5. juledag sled mor til sent med at få støv og snavsede fingre vasket af og gulvene skuret, så de var tørre nok til at blive ferniseret 5. juledag om aftenen. Disse dage blev vi børn sendt af sted med kurve fulde af tiloversbleven kage til børnerige familier og andre, der kunne få det spist. Endelig var hjemmet i orden igen nytårsaftensdag, og vi holdt en meget stille og beskeden nytårsaften. Anden nytårsdag gik mor så i gang med at gøre rent i skolen og skure og fernisere gulvene der; de skulle ferniseres to gange, så det blev næsten helligtrekongersdag, før hun var færdig.

Hæsum skole med lærer Mark

Skrevet 1981 af Aage Winter

Skolen frekventeredes af tredive til fyrre børn, det var altså i høj grad en lilleskole. Enelæreren boede med sin familie i den ene ende af skolebygningen og et eneste klasseværelse fyldte resten. Vi børn var aldersmæssigt delt i to klasser, bette klasse og stour klasse. De små gik fire dage om ugen i sommerhalvåret fra otte til fjorten og to dage om ugen i vinterhalvåret. Store klasse gik omvendt to dage om sommeren og fire dage om vinteren. Dette arrangement var rent praktisk. De små, som alligevel ikke kunne hjælpe ret meget i landbruget, havde god tid til at gå meget i skole om sommeren, i hvilken det var let at gå, løbe eller cykle til skole. Om vinteren skulle de til gengæld ikke udsættes for store strabadser ved at kæmpe sig igennem vejr og vind og føre, for at komme i skole.

Efter det første par år fik vi lærerparret Jens og Asta Mark. For Jens Mark var dette et avancement, idet han avancerede fra andenlærer i Øster Hornum til enelærer i Hæsum. Jens og Asta var velbegavede og nonchalante og ikke specifikt borgerlige. De lagde mindst lige så megen vægt på legen som på arbejdet. Jens var den fødte fortæller med skuespiltalenter. Noget af det første han lærte os var at spille pind ved hjælp af en lang og en kort tommelfingertyk hasselkæp samt to mursten, billige rekvisitter.

Jens lærte os også at spille rundbold, hvilket skulle blive vores mest populære spil gennem hele skoletiden. Til gengæld gjorde vi aldrig gymnastik. Som før nævnt var Jens den fødte fortæller med tegne-, musik- og skuespillertalenter. Specielt gjorde han Danmarks oldtid, vikingetid og den nordiske mytologi meget levende for os. I dansktimerne gjorde han også litteraturen dejligt levende. Han var således en mester i at fremføre Jeppe i baronens seng fra Jeppe På Bjerget. Kontakten imellem lærerparret og hjemmene blev varetaget igennem jagt og selskabelighed. Jens var en jæger- og samlertype. Han havde jagten på de fleste landbrug, der hørte under skoledistriktet. Med bøssen på nakken og hunden på fløjt, mødte han landbohjemmene og sludrede med forældrene i deres naturlige miljø. Det nedskudte vildt udgjorde et godt supplement til lærerfamiliens middagsbord. En enelærers løn i landsbyskolen lå dengang under, hvad en forkarl fik og så fik den sidstnævnte endda kost og logi, ligesom han ikke havde nogen familie at forsørge.

Også de mange traditionelle kaffegilder, hvor alle kom til alle, medvirkede til kontakten mellem skolen og hjemmene. Alle faldt for Jens og Asta, som begge til fulde mestrede at tale med menneskene i dette landbomiljø. Ved en sådan festlighed kunne Jens lide at agere. En omvendt jakke, opsmøgede bukseben, en sodprop i ansigtet samt lidt hårkunst, så var han maskeret. Følgende sketch tog altid kegger: Soren Piesens husbond havde tre sønner. De havde desværre hver især et handicap. Jens havde træben, Peter san føjs (sanktvejts)dans og Johannes franske kraftigt på benene. Det kunne være svært at sætte de tre i gang med et passende arbejde, men en dag sagde Soren: I ka' kom te å sæt kartofler. Jens gik forrest og prikkede huller med træbenet. Peter gik bagefter med en sæk kartofler på ryggen, idet sækken havde et hul i det ene nederste hjørne. Peter sank kraftigt i knæene ved hvert andet skridt. Ved de dyk, der således opstod røg en kartoffel ned i træbenshullerne. Sidst kom Johannes, der ved at slæbe fødderne med tærne udad i mulden dækkede kartoflerne. Jens spillede alle roller og selskabet skreg af latter.

Årets største begivenhed på skolen var ubestridt juletræsfesten. Begivenheden indledtes med afhentning af juletræ. Man arrangerede en fælles ekspedition til Høvheden med naboskolen i Guldbæk, hvor Jens Marks far (Stig Nielsen) var enelærer. Under afhentningen udkæmpedes altid kampe i gran- og fyrrekogler mellem drengene fra de to skoler. I dagene op under jul anvendte vi så en del skoletimer på at lave julestads til træet og til at hænge op i skolestuen. Festen var altid henlagt til fjerde-femte juledag klokken seks om aftenen, idet man i alle de mange landbohjem afsluttede staldarbejdet og nætteren (aftensmaden) tidligt. Festen indledtes med, at man gik rundt om det med godter fyldte juletræ og sang Julesalmer. Ind imellem læste Jens juleevangeliet. Man sluttede af med: Nu har vi jul igen og Nu skal træet vises, siden skal det spises. Vi nøjedes nu ikke med at spise træet, vi plyndrede det, spiste godterne og behængte os selv med træets udsmykning. De store drenge væltede træet og bar det ud, således at der blev plads til de efterfølgende sanglege. Først fik hvert barn dog en julegodtepose med pebernødder, appelsiner, figner, dadler, konfekt og småkager. Sanglegene begyndte med de letteste, således at de mindste kunne være med. Traditionelt startede man med: Tornerose var et vakkert

barn. Under spænding og generthed fandt Jens frem til en passende Tornerose og en passende kongesøn. Senere kom alle de mange sanglege på række og geled: Tyv, ja tyv skal du være, for du stjal min lille ven; Napoleon var en tapper kriger; Skære skære havre; Syv raske piger i en ring... Lotte gik... Først den ene vej og så den anden vej... Bro bro brille... etc. Jeg fik efterhånden en funktion som spillemænd ved disse juletræsfester. Dette kom sig af, at der var nedarvet en smule musikalitet i mig.

Under juletræsfesterne kom alle voksne med børnene på tur op til lærer Jens og Asta i deres private lejlighed, til kaffe, madder og kage samt småkager. Så juletræsfesten fungerede som lærerparrets årlige kaffegilde. Til dækning af udgifterne i forbindelse med juletræsfesten betalte hver familie en daler, senere steg det til en femmer. I visse hjem var pengene så små, at de mere velsituerede skillingede sammen for at betale for de fattigste. Det kunne, om jeg så må sige, godt være lidt pinligt.

Hæsum skole 1946 til 1953

Bent Eriksen fortæller 2005

Tiden var noget turbulent på Hæsum skole. Efter Jens Mark flyttede fra skolen 1948 var der en periode på ca. to år, hvor et utal af vikarer underviste. Det var som regel seminarister "på græs", der underviste i to måneder, hvorefter de skulle tilbage på seminariet. Kristian Greve var én af dem, fru Strøm, der kom kørende på sin cykel fra Støvring er en anden. Mosdal en tredje. Seminaristen der skrev en lang afhandling om skolen foråret 1950, en fjerde. Det siges at der var op til elleve vikarer i perioden. Vikarerne boede privat

rundt om på gårdene i Hæsum. Giftelystne landmandsdøtre havde her god mulighed for at udse sig en kommende ægtemand. Tre søstre skal efter tur have slået klo i en håbefuld kommende lærer.

Selvom de kun delvist uddannede vikarer gjorde deres bedste, var der ved at være stor utilfredshed i forældre kredsen med den noget tilfældige og usammenhængende undervisning. Hver vikar havde jo sine metode og nogen synderlig sammenhæng fra vikar til vikar var der ikke tale om, så tanken om at flytte børnene til Øster Hornum blev luftet. Med ansættelse af den engagerede Franz Julius senere på året 1950 kom der dog igen styr på tingene. Bortset fra at Julius nægtede at fyre i skolestuen, som det ellers var kutyme (en nabokone påtog sig jobbet), fortsatte skolen i en god gænge frem til den endelige lukning i oktober 1955.

Til de årlige udflugter var det nu ikke længere hestevogne, der benyttedes. Nu hyrede man en murermester fra Øster Hornum, der ankom med sin lastbil. Børnene bænkedes på ladet og så kørte man til Godthåb station, hvorfra der fortsattes med tog, hvis turen gik til Aalborg og til Støvring, hvis det var et sted sydpå, der stod for tur.

En gang imellem kom en omrejsende zoologisk have, et menageri, forbi og viste aber, slanger og andre sjældne dyr frem. Menageriet stod på en lastbil, hvor burene med dyrene stod på ladet. Lastbilen svingede ind foran skolen, der betaltes entré og når alle havde fået stillet nysgerrigheden, lukkedes der igen, og hele menageriet kørte videre til næste skole eller torv.

Hvert år afholdtes eksamen. Skolekommissionen med pastor Knudsen i spidsen kom og hørte på undervisningen. Der blev givet karakterer. Formålet med eksamen har sikkert været dels at få hold på, hvor meget hvert enkelt barn havde fået ud af undervisningen, men også for at få indblik i undervisningens kvalitet.

Hvert år i september arrangeredes skoleidrætsstævne i Nibe. Stævnet var arrangeret af Hornum Herreds lærerkreds og der var deltagere fra Nibe og Øster Hornum kommuner. En del af idrætten bestod i, at der skulle cykles til Nibe. Der blev spillet rundbold, langbold, håndbold, løbet stafet og flere andre discipliner. En fornøjelig dag.

Hæsum skole 1950

En landsbyskolerapport, skrevet af en seminarielev, der fungerede som vikar i april og maj 1950

Da Hæsum skole er en toklasset landsbyskole, er der her ét klasselokale, med tilstødende gang og opholdsrum. Selve skolestuen er ca. 9 x 10 m². Hvad belysningsforholdene angår må de siges at være gode. Sydsiden af lokalet er optaget af tre store trefagsvinduer med et samlet lysareal a' 8,76 m², De elektriske lamper, 5 stk, 40 lys, med gamle blikskærme kaster godt lys, men også stærke skygger.

Når man træder ind i klassen, hviskes fra alle kroge, hvor blikplader, trælistes og andet lærersnedkeri dækker musehullerne: Her spares, hvad spares kan.. Selve gulvet er dog upåklageligt. Væggene er foroven hvidkalkede og forneden rødmaledede, en maling som sluger lyset og gør lokalet "lille" og snusket.

Tavlearealet er det bedste af det bedste. Den ene fylder væggen mod vest, den anden væggen mellem døren til gangen og døren til opholdsstuen. Lyset fra de store vinduer falder godt på begge tavler, så man ikke behøver at spekulere på, hvor man skal skrive, for at børnene kan se det. Især gælder dette tavlen mod nord, der er jævn og god; værre er det med tavlen mod vest, som børnene vender front imod. Her må man være ekspert og vanemenneske. De nederste 20 cm af tavlen er ru cement med sværte på, resten bærer tydelige spor af reparation på reparation med det resultat, at ujævne, cementfyldte revner og plamager veksler med glatte skinnende flader. Jeg gjorde ret hurtigt den erfaring, at skriften sås tydeligere på en lidt halvsnævset tavle, da den ikke "spejler".

Der fandtes hverken løse eller faste tavlelinealer eller andre redskaber. 1. klasserne havde således også kun mulighed for at skrive på nordtavlen, hvis nederste kant er 70 cm fra gulvet, da der heller ikke fandtes skamler eller stiger. I skolestuen er endvidere ét skab, løststående og nående fra gulv til loft. Her må derfor være et vist system i udfyldningen, hvis det skal kunne benyttes lidt praktisk. De nederste to hylder er således optaget til børnebiblioteket, de midterste hylder af forskellige bøger, som ikke kommer med hjem efter undervisningen, f.eks. skrivebøger, læsebøger og lignende; endvidere de hæfter som ikke bliver brugt, ny kladdehæfter, stilebøger osv. De øverste hylder er forbeholdt lærernes bøger samt bøger til ungdomsarbejde (aftenskole, sykursus og studiekredse).

Der findes ingen oplagsrum i selve skolestuen til stor gene for læreren. Det sker ofte, at man står og mangler et eller andet i timerne, og undervisningen må afbrydes, fordi læreren må af sted efter tingen. Selv om man så vidt muligt henter de nødvendige ting før timerne, fanger man undertiden nye idéer og får brug for andre ting. I Hæsum skulle jeg op på lofter, hvor der ikke var støvfrit eller orden, hvilket generede mig meget. Skolestuen var ikke udsmykket på nogen måde, kun et Europakort og et Danmarkskort pyntede lidt på den ene væg.

Legepladsen skal benyttes som gymnastikplads. Den er udmærket formet og velegnet til det, men eet redskab var alt udstyret. To jernstænger støbt ned i cement med en indbyrdes afstand á 183 cm. Igen-

nem hullerne kunne ”bommen” sænkes op og ned. Og for ikke at ”bommen” (et vandrør) skulle falde ud, var det spærret af to store pigere. I tilfælde af dårligt vejr opholdt børnene sig i gangen og opholdsstuen. En lille kumme med almindelig hane er sat op i gangens ene hjørne (der er stengulv i halvdelen af denne). Da jeg kom var der hverken håndklæde eller sæbe, så jeg bad et af børnene tage en stump sækkelærred med og købte selv sæbe. Et par dage efter kom de med 3 syede sækkehåndklæder. Skolens toiletforhold er, som de altid har været. Et W.C. til drengene og et til pigerne med ”bræt”. Læreren skulle tømme spandene fra toiletterne og pissoiren.

Skolerengøringen hvilede ligeledes på læreren. Hver eftermiddag, medens jeg var der, fejede jeg med ”Dixol” og moppedede. Om fredagen vaskede jeg gulvene. Jeg erfarede hvor meget skidt, børn kan slæbe ind på én dag.

Fra Hæsum til Øster Hornum 1955

Skrevet 2005 af Britta E. Nielsen

På selve dagen blev eleverne fra Hæsum transporteret i lærer Julius' "Fordeline" i flere hold til gården på bakken øst for Øster Hornum, hvor vi blev sat af. Derfra marcherede vi i to rækker til skolegårdens indgang, hvor vi mødtes med elever, der kom nede fra byen. I smuk symbolsk forening fortsatte alle op i skolegården, hvor der var en velkomstceremoni. Mere husker jeg ikke. Vi har jo nok været for optaget af at møde nye kammerater. Jeg gled uproblematisk ind i skolegangen. Jeg beholdt jo Franz Julius som klasselærer og veninderne fra Hæsum som nærmeste legekammerater

Franz Julius og Hæsum skoles lille klasse 1955.

Hæsumbørn er med skolebilen til Ø. Hornum skole.

Lærere på Hæsum skole

V. Kvist (vinterlærer)	1849 – 1863
N. K. Nielsen (vinterlærer)	1863 – 1879
N. Olsen	1889 – 1894
C. Poulsen	1894 – 1897
M. N. Dalsgaard	1897 – 1901
Niels Højgaard	1901 – 1911
Thorvald Svendsen	1912 – 1915
Birkbak	1916 – 1923
Chr. Sørensen (vikar)	1923
Thomsen (vikar)	1923
Peter Greve	1923 – 1940
Jens Mark (Nielsen)	1940 – 1948
Skiftende vikarer, blandt andre	1948 – 1950
Dalgaard, Kristen Greve, Fru Strøm og Mosdal	
Vikar ?	April/maj 1950
Franz Julius	1950 – 1955

Øster Hornum skole før centralskolen

I pastor Groves tid, altså mellem 1826 og 1838, blev Øster Hornum skole ombygget, men af meget mådige materialer. Den var lærerbolig og skolestue indtil 1878, da en ny skole opførtes syd for den gamle skole. Den gamle blev så indrettet til lade, kreaturstald og tørvehus.

Børnetallet i Øster Hornum skoledistrikt steg imidlertid ret hurtigt, så skolestuen i sydenden af skolebygningen blev for lille. På billedet ses skolens børn ca. 1890 sammen med en ung Jens Sørensen Mark og hustru Marie, hver med et af deres børn på skødet.

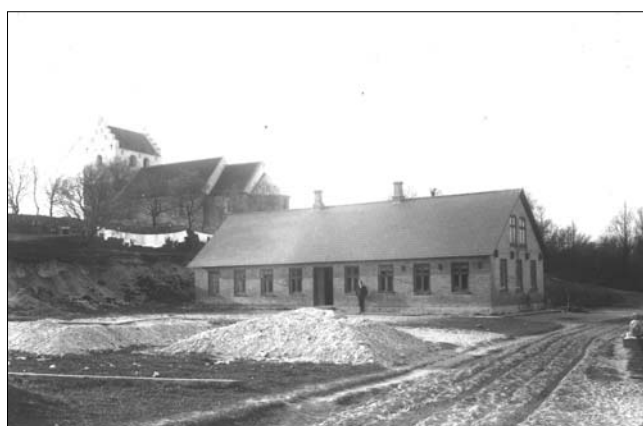
Sognerådet besluttede at oprette et andenlærerembede ved skolen. Andenlæreren tiltrådte 1. november 1899. Andenlæreren underviste i lejede lokaler andet sted i byen.

Allerede i januar 1900 var man så langt med planerne om den ny skole, at det var besluttet, at den ny skole skulle have skifertag. Byggeudvalget skulle i øvrigt opsætte konditioner, såvel for den ny skole som for forandringerne af den gamle skole, der nu også skulle være bolig for andenlæreren. Lærer Sivertsen udarbejdede planer for indretning af andenlærerboligen. Der holdtes licitation over bygningen af den ny skole. Ved samme lejlighed spurgte man i ministeriet, om der kunne forventes statstilskud.

Den ny skolebygning opførtes tæt under kirkebakken, vinkelret på den gamle. Indtil den ny skolebygning blev færdig, holdt andenlæreren skole i en lejet stue ved landevejen. Efter sommerferien 1901 blev den ny skole taget i brug. Den havde to gode rummelige skolestuer samt opholdsstue og en god forstue. Tillige var der et lille rum til sognets bogsamling, der af Jens Sørensen Mark opgjordes til i 1924 at være vokset til over 1300 bind. Der var både bøger for voksne og for børn. Den gamle skolestue, hvor der altså kun var holdt skole i 22 år, blev omdannet til andenlærerbolig. På den måde stod Øster Hornum skole færdig efter en gældsætning på 7000 kr., men så havde man også fået en flot ny skole med hele to klasseværelser, og byen havde nu to lærere.

Øster Hornum skole fra 1878

Øster Hornum skole fra 1901

I 1918 foretoges en minimal udbygning af skolen, idet der byggedes et hus til retirader og kulrum syd for skolebygningen. Denne bygning forsvandt igen kort efter skolens nedlæggelse. På et tidspunkt blev den helt gamle skole erstattet af nyt byggeri til udhusformål og siden omdannet til boligformål på linie med skolen fra 1878. Skolen fra 1901 fungerede frem til 1955, da den nuværende centralskole blev bygget. Bygningen har siden fungeret som husflidsskole.

Der har gennem tiderne været mange lærere ansat ved Øster Hornum skole, her er en oversigt. Der har sikkert været flere i kortere eller længere perioder, men her er navnene på dem, det har været muligt at finde frem til:

Jens Nielsen (1. lærer)	1795 – 1832
Jens Jensen (1. lærer)*	1832 – 1876
Niels Peter Andersen Gade (1. lærer)	1876 – 1883
Jens Sørensen Mark (1. lærer)*	1883 – 1926
N. O. V. M. Sivertsen	1899 – 1901
V. Henchel	1901 – 1907
Stig Nielsen	1908 – 1910
N. P. Knudsen	1910 – 1916
Johannes Mark (vikar)	1913
A. Johansen	1917 – ?
Hans Christian Thuesen (1. lærer)*	1927 – 1952
Jens Mark Nielsen	1935 – 1940
Kaj Nielsen	1940 – 1944
Elna Stokholm	1945 – 1946
Knud Knudsen (vikar)	1947
Ellen Margrethe Nielsen	1948
Dorthea Kathrine Lund	1949 – 1950
Elida Borup	1951 – 1955
Henry Christian Sørensen (1. lærer)*	1953 – 1955

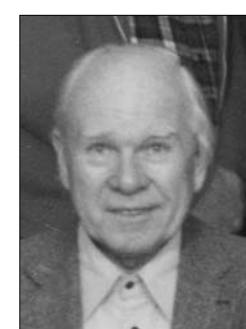
Lærer Jensen

H. C. Thuesen

Lærer Mark

Henry Sørensen

Øster Hornum skole 1939 til 1946

Gudrun Gregersen (gift Henriksen) skriver 2005 om sin skoletid i Øster Hornum

Den 1. april 1939 begyndte jeg i Øster Hornum skole. Min far cyklede med mig til skolen, og ellers kom der én af de store piger (Lars Niensens Magda) og fulgte mig ind i klasseværelset. Jeg var den yngste af dette hold, og måske heller ikke så skolemoden til trods for at jeg kunne både bogstaverne og tælle til hundrede. Det var min gamle bedstemor, som havde lært mig det.

Fra de første skoledage husker jeg at den første time eller to gik godt nok, men så synes jeg nu, at jeg ville hjem til mor og have en mellemmad. Min lærer fik mig da listet ind til sin kone, og der fik jeg en sukermad, og den og jeg må jo så have holdt resten af dagen ud. Værre var det nok engang, at elastikken sprang i mine bukser. Da var lærerfruen også mig behjælpelig, vel sagtens med en sikkerhedsnål. Det værste var nok, at læreren brugte denne episode i vores bryllupstale. Jeg tror nok, at det skulle forstås som om, at jeg følte en vis tryghed og tillid til skolen.

Skolens indretning:

Der var to klasseværelser, et bibliotek og et lagerrum i den nederste etage. Loftet blev brugt til ildebrændsel. Opvarmningen bestod af en kakkellovn i hvert klasseværelse. For det meste blev der brugt tørv, men i de strenge vintre også en del kul. Øster Hornum (gamle) skole er den nuværende Øster Hornum Husflidsskole, og er beliggende på Gl. Skolevej. I gården var der et lille hus, vores WC, plads til andenlærerens cykel, brændsel m.m. Førstelæreren og andenlærerens bolig var i den lange bygning overfor skolen. Vores toilet var et gammeldags das til drengene og et til pigerne. Inde i gangen på skolen var der i det ene hjørne en lille bitte håndvask med vandhane. Om vinteren var det en kold fornøjelse at besørge sit ærinde, og det at vaske hænder skete ikke hver gang.

Vores madpakker var i vores skoletasker og ingen drikkevarer; vi kunne jo bare drikke af vandhanen. Om sommeren kunne jeg nå at cykle hjem og spise til middag, da mit hjem ligger ca. 1½ km udenfor byen. Jeg tror også, de fleste af byens børn tog hjem i middagsstunden.

Hele min skoletid blev der talt om, at nu skulle der bygges en ny skole, og hvor den nu skulle ligge. Der var en kridtgrav nær Harrildvej; den blev nævnt, og vi glædede os. Men krigen kom, og skolebyggeriet blev udsat. Den nye skole, som nu har bestået i 50 år, blev først indviet ni år efter min konfirmation. På dette tidspunkt var jeg en gift kone på fjerde måned. Min lillebror Gregers nåede da at gå i den nye skole de sidste to år af sin skoletid. Han er 10½ år yngre end mig. Det blev vores tre børn, som kom til at gå i den nye skole. Vi flyttede selv til Øster Hornum i marts 1960. Som det forstås, forhastede man sig ikke.

Lærere og elever:

Vi havde to lærere. Vores førstelærer hed H. C. Thuesen. Andenlærere havde vi nogle stykker af. Vores første andenlærer var lærer Jens Mark Nielsen, som siden blev enelærer ved Hæsum skole. Den lærer vi havde længst var den nu forhenværende skoleinspektør ved Sønderholm skole Kaj Nielsen. Lærer Kai Nielsen blev gift med Anders Ølands Ditte her fra Øster Hornum. Da de rejste til Sønderholm, fik vi en frøken Stokholm. Hun var også en meget dygtig lærer. I klassen var vi en 20 – 22 børn, og vi var to årgange i hver klasse.

Fag og skoledage:

Af fag kan jeg nævne regning, skrivning, læsning, geografi, katekismus, danmarkshistorie, bibelhistorie, tabeller, sangtimer, salmevers. De sidste to år af vores skoletid fik vi lidt håndgerning; kun til vi piger. Da det var under krigens tid, var det begrænset hvad materialer vi kunne få. Jeg husker at vi lavede en ”lommelærklædemappe”. Den bestod af crepe-papir foldet flere gange til lange strimler, som så blev flettet sammen og foret med et stykke stof. Min var rød/hvid, men man kan nok tænke at vi skulle passe på, den ikke blev våd! Ellers lærte vi lidt strikning, så som vanter, sokker og halstørklæder. Jeg husker ikke, om særligt mange af os blev færdige med disse ting. Her var det også min gamle bedstemor, der lærte mig mest. I øvrigt lærte hun mig også mange sange, og ind imellem læste hun også for mig. Om vinteren gik vi i skole tre dage om ugen, men efter hvad jeg kan se af de gamle protokoller i lokalhistorisk arkiv var det sådan hele året.

Besættelsen:

I slutningen af krigen blev vores skole beslaglagt af tyskerne, men de nåede aldrig at bruge skolen, inden befrielsen kom. I ganske få dage gik vi i skoleovre i præstegården efter hvad jeg kan se i ”Skolens dagbog”, hvor der står: ”Skolen beslaglagt til andet formål” og datoen ser ud til at være den 20.-21. april 1945 og ophævet igen lørdag den 12. maj.

I dagbogen står:

- Lørdag d. 5. maj: Børnene fri i anledning af Danmarks befrielse.
- Den 9. maj: Børnene fri i anledning af Europas befrielse.
- Den 12. maj: Skolen overtaget igen til sit egentlige formål.

Det passer jo meget god med, at jeg ikke husker, at vores skole skulle være ødelagt eller misbrugt. Én af mine skolekammerater mener at kunne huske, at tyskerne skulle have halm på skolen til at ligge i.

Karakterbøger, skudsmålsbøger, uddannelse:

Af ældre årgange elever ved jeg, de havde en skudsmålsbog. Det var noget som mange af dem havde det svært med. Vi havde ingen karakterbøger, men to gange årligt (forår og efterår) blev der givet karakterer. Karakterer blev der givet i mundtlig dansk, skriftlig dansk, skrivning og regning.

Det har jeg fået bekræftet af skolens eksamensprotokol, som findes på arkivet. Om karaktererne kan man vel sige at vi ”ikke var så ringe endda”. Der er ingen karakterer under mg+ eller mg. I min skoletid var der ikke ret mange, som fortsatte med skolen efter konfirmationen. I min klasse var der kun én, som blev lærer, og han tog først senere hen på præliminær-klassen inden han kom på seminariet. Ellers blev der ud af mit hold én lærer, tre sygeplejersker, én tømrer, én smed og resten blev landmænd, husassistenter, en enkelt af dem kom på idrætshøjskole. Jeg selv kom på Vebbestrup efterskole ”Solhverv” og senere på Strib husholdningsskole. To elever fra en ældre klasse og en pige fra en yngre klasse kom på realskolen i Nibe. De cyklede hver dag til skole, sommer og vinter.

Afstraffelser, eftersidning, mobning:

Af afstraffelser kunne der godt vanke en lussing eller en eftersidning, men jeg husker ikke, at spansk-røret blev taget i brug i vores klasse. Det nærmeste jeg har været en lussing, var da en pige og jeg havde kaldt en dreng ved øgenavn. Vi blev ved timens begyndelse kaldt ud på gangen til forhør. Jeg begyndte straks at græde, men den anden pige hun lod som ingenting, og så gav læreren hende en lussing, men hun fældede ikke en tåre. Det var bund-uretfærdigt, for vi var lige gode om at kalde ham ved øgenavn. Vi måtte love, at det ikke gentog sig og sige pænt undskyldt til trods for, at det var ham, som havde drillet os ved at stå i vejen når vi slyngede på slyngen.

Hvad eftersidning angår, husker jeg, at jeg en eneste gang har siddet efter. Det blev en lang eftersidning, for læreren havde fuldstændig glemt mig, og jeg turde ikke stikke af. Klokkeren blev hen ad ved 17-tiden, inden læreren opdagede mig, men jeg blev ikke hørt i tabellen. Mine forældre troede, at jeg bare legede med nogle andre børn, og havde glemt tiden. Det hændte sig ofte, for jeg var enebarn i 10½ år inden jeg fik nogle søskende, så legekammerater var der ikke så mange af. Da de hørte om min undskyldning mente de, jeg havde fået straf nok for det og en anden gang læse mine lektier til tiden! Uha, hvor var det altså flovt!

Om mobning husker jeg ikke så meget, kun én gang blev én af de yngre drenge mobbet. Han lovede de store drenge en ko, en høne, en gris osv. for at de ikke skulle tæske ham. En dag var der én af de her drenge ude på opkrævning, det vil sige, at de tæskede ham ude ved sportspladsen, så han havde gjort både stort og småt i bukserne. Det kom de dog ikke så heldigt fra, idet forældrene blev underrettet herom. Den arme dreng.

Transport:

Der var børn som havde fem km til skole. For dem og os andre var der ikke noget, der hed transport. Under krigen, husker jeg, havde jeg en gammel cykel med fast gummi. Når man cyklede på den, gav det nogle vældige bump, idet dækkene havde en samling af ståltråd. Nogle søskende, ude fra søen, var fælles om én cykel. Den første cyklede et stykke, medens den anden gik. Når denne så kom til cyklen, som den første havde efterladt i grøften, var det så hans tur til at cykle et stykke. Sådan kom de i skole. Om vinteren var det mange gange mørkt, når børnene skulle hjemmefra og mørkt når de kom hjem sidst på eftermiddagen. Til tider var der nogle flinke mælkekuske, som tog dem op at køre, men hjemad var det på gåben, så det var altså den motion børnene fik på den tid. Under krigen, i de strenge vintre 1942-43 havde vi kuldeferie, idet man ikke kunne fyre skolen op. Hvor lang tid vi havde ferie husker jeg ikke.

Lege og sport:

Gymnastik var ikke noget, vi havde i skolen. På arkivet har jeg i en gammel gymnastikprotokol fra 1892 til 1896 fundet, at det kun var drengene, der havde gymnastik udendørs og der står noteret: Regn, storm kulde, varme osv. som begrundelser for ikke at have gymnastik. Om sommeren spillede drengene fodbold omme bag skolen. Vi piger spillede bold, hoppede i sjippetov, legede fange, Antonius, ståtrold og hoppe i mand og andet. Vi havde også fælles timer med rundbold. Om vinteren byttede vi Richsbillede eller servietter, spillede med nipsenåle og kugler. Vi havde også en stikbog med glansbillede i. Hvis vejret var til det, var det nok en sneboldkamp eller en snemand, vi forslog frikvarteret med.

Lærerenes identitet:

Var man lærer, fik man også en vis identitet. I dag må den enkelte lærer selv kæmpe sig til den. Vi børn blev oplært til, hvis vi mødte en præst eller degn, at hilse pænt (bukke/neje) og sige goddag. Var vi på cykel, var der dem som stod af cyklen og hilste pænt. Jeg må indrømme vi cyklede en anden vej om muligt; vi kunne nemt blive mobbet med at vi var lærerenes kæledægge. I dag hilser børnene også pænt på deres lærer, men det er mere på et jævnt niveau.

Når der blev ringet ind til time, stod vi pænt ud for vore borde, indtil læreren sagde, vi måtte sætte os ned. Mange af drengene tog det ikke så nøje, om man stod helt ret. Mange gange gik læreren hen og gav dem et knæ i ryggen og trak skuldrene tilbage, for de skulle rette ryggen, men drengene havde da også fundet ud af, at det var en måde at drille læreren på.

Til konfirmationsfester og deslige skulle der da helst være plads til præst og degn, så var der andre, der måtte vige pladsen. I dag er der vist ikke mange som oplever 25 – 30 fester på en måneds tid. Jeg kan forestille mig, de blev godt trætte af suppe, steg og is. Det var også præsten eller degnen, som altid skulle læse telegrammerne op, og ellers var det rart, at der var én, som kunne synge for til sangene.

Luse-mutter:

”Luse-mutter”! Ja, jeg synes lige hun skal have sin efterskrift. Luse-mutter var en sygeplejerske, som kom hertil med rutebil aftenen før fra Aalborg. Det var vel datidens sundhedsplejerske, og hendes eneste gøremål var at jage lus, heraf navnet. Børnene her i byen var altid henne ved rutebilen for at se, hvem der nu havde været i Aalborg. Mange var ”handelsmænd”. På det tidspunkt var der også noget som hed sortbørshandel. Hvis de så havde fået øje på Luse-mutter, ja så blev det Store Badedag i byen. Vi andre kom vel kun i bad om lørdagen. Sygeplejersken overnattede hos førstelæreren, da det ikke var så almindeligt med biler, og benzinen var vist også rationeret. Det morede mig noget, at da skolen skulle flyttes til nye lokaler, fik børnene nogle gamle hæfter. Min bror Gregers havde fået et hæfte, hvori der stod ”Lus” eller ”Æg”. Det forstod han ikke rigtigt, men det var altså Luse-mutters kartotek. Under krigen var der meget med lus eller fnat. Det meste må skyldes at der også var rationeringsmærker på sæbe, som derfor kun fandtes i begrænset mængde.

Gudrun Gregersens klasse på tur i Aalborg. Gudrun er den høje pige ved vinduet. Lærerne er Thuesen til venstre og Kaj Nielsen til højre.

Øster Hornum skole 1950 til 1955

Skrevet 2005 af Gregers Gregersen

Min skolegang begyndte til april 1950. Det var selvfølgelig en dag, som jeg havde set hen til med stor glæde og en vis spænding. Det sidste år inden skolestarten havde jeg to gange om ugen gået ned til min bedstemor i Øster Hornum, hvor jeg lærte at skrive bogstaver og tal på en lille tavle og skrev med en griffel. Desuden lærte hun mig fadervor. Så jeg var godt rustet, syntes jeg selv.

Alle husker nok første skoledag. Jeg vågnede kl. 5³⁰, kan jeg huske, og gik straks i gang med at smøre madpakke, for jeg havde jo hørt, at der var noget der hed spisefrikvarter. Jeg har helt sikkert været meget utålmodig for at komme af sted og fik på et tidspunkt lov at gå. Det var åbenbart i god tid, for da jeg kom til skolen var anden-læreren, som hed frk. Lund, først i gang med at fyre op i kakkelovnen. Det var da noget, jeg kunne hjælpe med, for vi havde brændekomfur derhjemme. Efterhånden dukkede der flere børn op. Vi var en stor klasse, vi var jo en årgang fra krigens tid. En tid jeg intet husker fra, men selvfølgelig vidste en del om, fordi de voksne tit talte om den tid og de episoder, som var de ”5 mørke år”. (Jeg er født på et heldigt tidspunkt. Jeg er nu 62 år, og der har lykkeligvis ikke været krig i Danmark, siden jeg var tre år). Nogle af børnene havde deres mor, far eller ældre søskende med, men jeg ville selv gå. Jeg kunne sagtens finde skolen, den lå jo lige ned for ”Kirkebakken”.

Jeg kan ikke huske, hvor lang tid vi var der den første dag. Den anden lærer hed Thuesen, ham kendte jeg godt, for han var kirkesanger. I skolen spillede han violin, når vi havde morgensang. En af de første sange, vi sang var: ”I østen stiger solen...” Da der kun var to lærere og to klasseværelser, gik vi kun i skole tre dage om ugen. I 1. klasse var vi kun ”nybegyndere”, 2. klasse bestod af 2./3. årgang, 3. klasse 4./5. årgang, og 4. klasse var 6./7. årgang. Historie, geografi og bibelhistorie var for hele klas-

sen. Når vi eksempelvis havde dansk, var det typisk, at den ene årgang havde diktat, mens den anden årgang sad og skrev staveord eller havde almindelig retskrivning. Jeg husker det ikke som noget problem med to årgange i én klasse.

Vi var 5 – 6 elever, der blev flyttet fra 2. til 4. årgang, fordi der ikke var skoleborde nok i 2. klasse, da den nye 1. klasse skulle rykke op. Man kan vel godt forestille sig, hvordan det var at gå fra 2. til 4. klasse. Jeg kunne især se det, når vi skrev diktat. Fru Borup, der nu var ansat som ny lærer, sled meget på sin røde kuglepen. Men det var en tid, som alligevel gik hurtigt. På et tidspunkt begyndte man at tale om, at der skulle bygges en ny skole. Det syntes vi alle kunne være spændende, men det gik rigtig først op for os børn, da man begyndte at grave og støbe øst for byen, nemlig på Anders Ølands mark.

I 1953 fik vi så endelig en ny første-lærer, så vi ikke skulle have ny vikar hver anden måned, som vi havde haft det sidste halve års tid under Thuesens sygdom. Det blev Henry Sørensen, som kom fra Sebber skole. Han kom med mange nye tiltag, bl.a. blokfløjteundervisning. Der blev også gjort meget ud af sangtimerne og oprettet et sangkor. Jeg kan huske, han havde en cello. Det var en meget velvoksen violin, men den skulle også have støtte på gulvet – ikke under hagen.

Da vi kom til sommeren 1954, begyndte Henry Sørensen at fortælle om en båndoptager, som han syntes kunne være fortræffelig, og at den ville være meget god i undervisningen. Hans kone kunne optage fra ”Skoleradioen”, og vi kunne så høre det, når det passede ind i undervisningen. Men en båndoptager kostede mange penge, så jeg kan sagtens forestille mig, at det ikke var noget, man bad de bevillende myndigheder om. En båndoptager var noget helt specielt! Lærer

Sørensen fik en meget god ide, som vi elever syntes var en SUPER god ide, nemlig – at vi fik en uges ekstra kartoffelferie. Der blev aftalt, at det halve af de penge, vi tjente ved at samle kartofler, gav vi til båndoptageren, og den anden halvdel beholdt vi selv. Det var de to største klasser, der fik dette tilbud og efter en uge, var der penge til ”det nye vidunder”, som jeg mener kostede omkring 1600 kroner. Som læser skal I vide, at en konfirmeret landbrugsmedhjælper fik cirka det samme i løn for et helt år, så hvis nutidens løn blev omsat i musikanlæg, ville det nok kunne spille en lille festival op i højt gear. Vi fik nu lov at synge, læse op af læsebog m.m., og bagefter kunne vi så høre os selv. Det var meget spændende og også lidt fantastisk. Lærer Sørensen var meget forudseende. Han tog båndoptageren med ud til nogle af sognets ældste og fik dem til at fortælle. Disse bånd findes nu på Lokalhistorisk Arkiv i Øster Hornum.

I gymnastik var der ikke mange udfoldelsesmuligheder. Det foregik mellem skolebordene eller i forsamlingshuset. Det var en kold fornøjelse. Enhver kan forestille sig mavebøjninger i korte bukser og gymnastiktrøje på et gulv i salen, hvor der måske ikke havde været fyret i 14 dage. Om sommeren spillede drengene fodbold, og pigernes boldspil bestod af rundbold eller langbold. Vi fik også lov at deltage i det store skoleidrætsstævne for hele Hornum herred. Det foregik i Nibe. Her slog vi Nibe i fodbold, og det var en dejlig fornemmelse, fordi vi engang i idrætsforeningen havde tabt 18-0 til dem. I løb gik det også godt. Jeg havde efterhånden fået ret lange ben og kunne godt lide at løbe, så jeg var heldig at vinde 60 meter løbet – både som 11-årig og 12-årig. Jeg har aldrig glemt alle de elever fra Øster Hornum, der stod og heppede på mig, mens jeg på mine bare fødder løb i mål som den første i finalen.

Guldbæk skole

Den gamle Guldbæk skole lå midtvejs mellem Volstrup og Hæsum på Jordemodervej, nuværende Klingerhøjvej 22, og var skole for børnene fra begge byer. Dengang fortsatte Klingerhøjvej i lige linie til Volstrup. Guldbæk skole var ved at være halvgammel, og desuden egentlig et ringe byggeri tilbage fra 1844 med diverse til og ombygninger. Desuden var det til irritation, at den lå langt ude på heden mellem Volstrup og Guldbæk. Da konjunkturerne under første verdenskrig var gunstige, besluttede man at forbedre forholdene. Der blev købt grund for 800 kr., og folk i Guldbæk blev spurgt om de ville være med. Det ville de godt. Alt efter hartkornets størrelse blev der tegnet andele i projektet, der svingede fra 40 kr. op til 200 kr. med pant i den enkeltes ejendom. I alt satte beboerne 2.900 kr. i deres nye skole, mens kommunen betalte resten. De samlede udgifter blev opgjort til 15.000 kr.

I december 1915 nedsattes et byggeudvalg med Chr. A. Jensen (Guldbæk) som formand. Arkitekt Paludan, der få år før havde tegnet Godthåb kirke, blev sat på opgaven, og han leverede den 4. februar en detaljeret beskrivelse af opgaven til entreprenøren, Ernst Jensen i Godthåb. Paludan stillede store krav til arbejdet og materialerne, håndstrøgne røde sten, træ af sydsvensk fyr, etc. etc. Det skulle være en førsteklasses skole man fik til byen. Paludan leverede også en fin haveplan til glæde for skolelæreren. Byggestilen med hvide pilastre i hjørnerne var på mode og skilte sig markant ud fra gårdene, som de så ud på landet på den tid.

I juli var der indkommet kommentarer fra skoledirektionen om diverse tilretninger af planerne. Blandt andet om luftåbninger, at latrinerne skulle forsynes med løse tønder og at det ansås for misligt, at afledningen fra pissoirerne tilflød Guldbækken. Hvorfor skolen blev kalket hvid og hvornår, er det ikke lykkedes at finde ud af. Læreren havde man fra den gamle skole, og ham var man glade for i Guldbæk. Det var Stig Nielsen, født 1884, der var kommet til Øster Hornum i 1908, men i 1910 flyttet til Guldbæk gamle skole med sin kone Astrid, en datter af førstelæreren i Øster Hornum, Jens Sørensen Mark. Stig Nielsen var også fra egnen, så han faldt naturligt ind i det lille samfund, der nu pludselig havde fået en meget fin skole i deres midte. Han var en mand med mange interesser, var blandt andet meget tidligt med blandt amatørfotoferne og tog mange billeder fra egnen og af folk. Han var også en meget ivrig jæger, der kunne finde på at lade sin kone Astrid overtage undervisningen, dersom han pludselig kunne ane, at der ville komme et andetræk.

1. marts 1917 kunne man holde indvielsesfest i Guldbæk skole med 130 mennesker. Her blev der holdt taler af alle de der nu skal tage sig af den slags. Lørdag den 3. marts blev skolen så taget i brug, og nu havde man en skole for generationer, troede man.

I "Aalborg Venstreblad" 6. marts 1917 kunne man læse (uddrag af artikel):

Guldbæk Skoles Indvielse.

En stor praktisk og smuk ny Skole

Skolen bygges

Den ny skole

"Skoleindvielsen i Guldbæk i Torsdags formede sig helt igennem som en smuk og stemningsfuld Højtidelighed. Her ved 130 Mennesker, hvoraf de fleste var af Sognets beboere, var forsamlede i den ny

Skolebygning for at overvære Indvielsen. I den lyse, rummelige Skolestue bød Sogneraadsformanden, Gaardejer Kr. Jensen, Guldbæk, den store forsamling velkommen. Han gav en kort, klar Oversigt over det nu afsluttede Arbejde og gav en Beretning om den økonomiske Side af Sagen. – Derefter holdt Provst Sommer, Gudum, den egentlige Indvielsestale. I et velformet og velholdt Foredrag klarlagde han sin Opfattelse af al Skoleopdragelses Maal. Dette Maal delte Taleren i tre Dele: Bibringelsen af visse almindelige Kundskaber, Opdragelse til Danskhed, til at udfylde Pladsen i Samfundet, og endelig Opdragelsen til Sandhed, til den rette Vurdering, den rette Erkendelse og den rette Tro. Provsten sluttede med at bekende Troen og med Ønsket om at de Mænd, der gennem Tiderne kommer til at virke ved Skolen, maatte blive i Stand til at føre Børnene frem til det, han i sit Foredrag havde kaldt al Skoleopdragelses Maal.

Derefter talte Pastor Kiilerich, Øster Hornum og Lærer Nielsen, Guldbæk. Mellem Talerne blev der sunget flere til Lejligheden udmærket passende Sange. – Efter denne egentlige Indvielse gik de Tilstedeværende omkring og besaa den ny Skole, og sluttelig samlede man om de fælles Kaffeborde.”

Fra kommuneskole til friskole

Skolen havde i 1917 kostet Øster Hornum kommune 15.000 kr., og betegnedes med rette som én af Himmerlands mest moderne. Foranlediget af folkeskoleloven fra 1937 besluttede sognerådet i Øster Hornum kommune i midten af 1940'erne, at skolevæsenet skulle centraliseres. I 1947, 1950 og 1953 protesterede beboerne i Guldbæk mod dette. I 1954 forespurgte en kreds af Guldbæk-borgere om de kunne overtage skolebygningerne til friskolebrug, hvis sognerådet fastholdt sin beslutning om nedlæggelse. Sognerådet svarede, at de var positive, men ville have bindende tilsagn om beboernes deltagelse i finansieringen af køb og drift. I 1955 byggedes centralskolen i Øster Hornum for børnene i Øster Hornum, Hæsum og det meste af Volstrup skoledistrikt. I 1959 var skolen i Godthåb færdig og skulle efter sognerådets mening tage sig af børnene fra Godthåb og Guldbæk. Den beslutning blev ikke hilst med glæde fra alle sider, og hovedparten af befolkningen i Guldbæk besluttede at ville betale kommunen 25.000 kr. for at beholde skolen, der omdannedes til den selvejende institution Guldbæk Friskole. Sognerådets udspil var at sælge skolen for ejendomsskyldsværdien 30.000 kr. Det blev 25.000 kr.

Til Aalborg Stiftstidende 4. juni 1959 udtalte uddeler Poul Larsen om elevernes overflytning til Godthåb, at ”Det er ikke vor mening. Vi har ca. 97 procent af befolkningen i Guldbæk bag os, når vi ønsker at oprette vor egen friskole. Vi håber at kunne købe den kommunale skole og fortsætte undervisningen her med en ny lærer. Den nuværende lærer Tromborg (1953 – 59) overflyttes til Godthåb. Vi synes, at der er begået forskellige uretfærdigheder overfor os og yderligere vil vi gerne beholde vor egen skole. Blandt andet synes vi ikke om, at børnene herfra ikke skal køres til skolen i Godthåb, mens børnene i centralskolen i Øster Hornum bliver kørt til skole. Det bedste havde været, om man i stedet for de to centralskoler i Godthåb og Øster Hornum havde bygget en stor fælles centralskole for hele kommunen. Det havde løst problemet. Nu, da det ikke er sket, laver vi vore egen skole. I morgen holder vi møde og nedsætter et udvalg, der skal tage sig af sagen.”

Til dagbladet Information oplyste uddeler Poul Larsen, at modstanden først og fremmest var begrundet i den ret store afstand mellem Guldbæk og Godthåb. - Der er tre kilometer mellem de to byer, siger han, men vi har børn i Guldbæk skole fra sognets sydøstlige hjørne, der vil faa seks kilometer til skole hver dag. Dette er for langt efter vor mening, og dertil kommer, at sogneraadet foreløbig har nægtet at godtgøre vore børns kørselspenge, skønt børn fra de to andre nedlagte skoler faar godtgørelse. Maaske har vi et særligt nært forhold til vor skole her i Guldbæk. For 42 aar siden blev skolen bygget til dels for vore egne midler. Beboerne betalte byggematerialerne og hentede dem selv til byggepladsen. Desuden betyder skolen og læreren en hel del for os her i byen. Vi har derfor undersøgt mulighederne for at oprette en friskole, og jeg tror, der er store muligheder. Vi har regnet ud, at det vil koste forældrene 50 kr. pr. barn pr. aar at holde børnene i friskole, og naar de alligevel skulle betale kørselsudgifterne til Godthåb, er de økonomiske vanskeligheder til at overse. Desuden har vi forhandlet med egnens fire andre friskoler, og vi har planer om i fællesskab at holde en lærer, der kan klare den nye skolelovs krav om udvidet undervisning. Jeg har ogsaa en anelse om, at andre af kommunens beboere vil sende deres børn i friskole, hvis den først oprettes. Her paa stedet er der i hvert fald stor interesse for tanken”. Et par dage efter kunne man modsat i Aalborg Stiftstidende læse om skolekørslen: ”Flere i Guldbæk mener, at sogneraadet ikke vil lade børnene fra Guldbæk køre til centralskolen. - Det er imidlertid forkert, oplyser kommunens skolekommissionsformand, pastor Knud Knudsen. Paa et møde den 15.

december i 1954 fremgik det klart, at der ville blive etableret kørsel til centralskolen, hvis skoledirektionen kan godkende det som tilskudsberettiget. Det har ikke været søgt for Guldbæks vedkommende, men flere andre landsbyer i kommunen er bevilget kørsel. Derfor er det udelukkende en formsag ogsaa at skaffe tilskud til kørsel og dermed etablere kørsel for de børn, der bor i Guldbæk". Beslutningen om skolekørsel til Godthåb konfirmerede sognerådet på et møde 10. juni 1959.

Efterfølgende kunne avisen referere: "En af grundene til, at sammenholdet kunne manifestere sig så effektivt var, at skolen var blevet den traditionelle ramme om kursusvirksomhed, møder og familiesammenkomster i sorg og glæde. Desuden føler de ældste af beboerne særligt for skolen, fordi de selv var med til at køre materialerne sammen, da den opførtes. Det gælder for friskolens formand, gårdejer Jens Dollerup Nielsen, Guldbæk. Som næstformand har han gårdejer Alfred Buus, kasserer er gårdejer Ansgar Munk og de øvrige medlemmer af bestyrelsen skovarbejder Niels P. Nielsen og statshusmand Gudmund Jensen."

Guldbæk skole set fra børnehøjde

Erling Buus, elev på Guldbæk skole 1952 til 1957, skriver 2005

Jeg er født 28. april 1945 og boede nabo til Guldbæk skole. Jeg startede i Bette klasse april 1952 ved lærer Stig Nielsen. Vi gik kun i skole om eftermiddagen mens vi gik i Bette klasse de tre første år. Store klasse gik om formiddagen.

Der er nogen ting som jeg tydeligt husker fra min skoletid, som for eksempel når en elev havde fødselsdag, så læste Bebbe, lærer Stig Nielsen kone, historie for klasse og fødselaren sad oppe ved katederet ved siden af Astrid, som hun rigtigt hed. Alle elever havde fri den 1. oktober, for så skulle Stig Nielsen på jagt. Vi syntes det var så synd for udleverens Knud, for det var hans fødselsdag, som så måtte fejres en anden dag. Et år var der mund- og klov-syge over på "Skovgården" og så måtte Bodil derfra ikke komme i skole så længe det varede! Hvor var vi andre elever misundelige

ge på hende. En gang havde de mistet en hest oppe ved Jens Dollerup Nielsen; så fik vi fri til at gå op for at se den døde hest.

Stig Nielsen sluttede i 1953, hvor jeg husker fra hans afskedsreception, at jeg græd helt vildt, fordi vi ikke skulle have ham som lærer mere. I stedet startede Hans Tromborg, som var en ung og meget striks person, og så var det slut med alle de små goder. Tromborg havde meget temperament, så han kunne godt give én på kassen eller rykke i ørerne. Tromborg var lærer i Guldbæk indtil 1959, hvor skolen blev nedlagt som kommuneskole og oprettet som friskole af en forældre-kreds, som mente det var alt for langt at sende børnene til Godthåb skole.

Lærere på Guldbæk skole:

N. K. Nielsen	1864 – 1904
V. Vold	1904 – 1910
Stig Nielsen	1910 – 1953
Hans Tromborg	1953 – 1959

Jeg blev konfirmeret i 1959 og sluttede i 7. klasse da friskolen startede. Alt i alt har jeg haft det dejligt med Guldbæk skole, både mens jeg selv gik der og ellers siden, hvor vi stadig bor nabo til legepladsen og skolen. Vores to børn gik også i Guldbæk friskole i de små klasser. Min nu afdøde far gik i Guldbæk gamle skole på Klingerhøjvej fra 1910 til 1917.

Volstrup skole

Planerne om en ny skole i Guldbæk havde længe været under udvikling, men Volstrup så ud til nærmest at være glemt. Derfor anmodede en gruppe Volstrupborgere i februar 1916 sognerådet om at der byggedes en skole i Volstrup. De tilbød gratis byggegrund og materialerne frit kørt til grunden. Allerede i marts fremlagdes tegninger til Volstrup skole og et byggeudvalg blev bemyndiget til at indkøbe materialer. Der planlagdes med en forskole med forskolelærerinde og dermed mindre lønudgifter; 700 kr. pr. år. Volstrupborgerne ville dog have en rigtig skole og da undervisningsministeriet heller ikke ville godkende, at der ansattes en forskolelærerinde, måtte sognerådet komme med et nyt udspil. De foreslog at Volstrupborgerne skulle yde et årligt tilskud på 200 kr., så der kunne oprettes og aflønnes et enelærerembede. Det blev der heller ikke noget af, så sognerådet forsøgte sig nok en gang uden held med en henvendelse til undervisningsministeriet. Enden blev at Volstrupborgerne gik med til de første tre år at betale 100 kr. i tilskud til en ugift lærerinde, hvis begyndelsesløn er 900 kr. årligt.

I februar 1917 godkendte undervisningsministeriet oprettelsen af et enelærerembede i Volstrup. Ministeriet krævede imidlertid, at der indrettedes en ordentlig lærerbolig, dog kunne der efter omstændighederne tillades at den nuværende lille bolig forblev uforandret de første fem år. Sognerådet bøjede sig og overlod til byggeudvalget at klare sagen og få ansat en lærer. Det skulle dog vise sig at være mere end vanskeligt at få ordnet boligsagen. Arkitekt Paludan blev sat på opgaven med at tegne såvel den ny skole i Guldbæk og i Volstrup.

Fra 1. marts fungerede Niels Serlerup som vikar i den gamle skole. Den nybyggede skole blev taget i brug i løbet af sommeren, og fra 1. juli blev Dagmar Nielsen ansat som enelærer ved skolen, hvor hun fungerede frem til 1. februar 1919, hvor hun søgte afsked på grund af giftermål.

Fra 1. september 1919 til 1939 var J. P. Alsted lærer ved Volstrup skole. I 1920 giftede han sig med sygeplejerske Hulda Moegreen. Lejligheden i skolen var jo kun til en enlig lærer, så Alsted, der nu både havde kone og tillige svigerfar boende, bad sognerådet om forbedringer og fik lejligheden forøget med et loftsværelse. Det var stadig mindre, end der skulle være efter bestemmelserne, så han klagede igen og blev bakket op af præsten og skoledirektionen. Sognerådet, der sad tungt på pengepungen, gjorde en del krumspring for at undgå at gøre noget ved sagen, men til sidst tabte selv undervisningsministeriet tålmodigheden med det tungt fodslæbende sogneråd og truede med dagbøder. Modstræbende rettede sognerådet ind og i 1926 blev der så bygget otte alen til skolens nordre ende, hvormed lærerboligen var i orden. Det var ni år efter det oprindelige pålæg om at sørge for en anstændig bolig og to år efter skoledirektionens trussel om dagbøder. Alsted og hans kone befandt sig godt i Volstrup. Han blev rigelig betænkt med slagterforæringer og straks efter ankomsten sagde skolens nærmeste nabo, at han kunne låne hans jumbekøretøj lige så tit han ville. Volstrupborgerne viste stor interesse for skolens arbejde og mange mødte op for at overvære den årlige eksamen. Da Alsteds helbred begyndte at gøre knuder, fik han assistance af en lærerinde fra Frejlev til at klare gymnastikundervisningen, og hans kone hjalp i de øvrige timer, men i september 1939 søgte og fik Alsted sin afsked. Der blev, som skikken var dengang, afholdt en stor afskedsfest for ham i Øster Hornum forsamlingshus. Sognerådet benyttede nok en gang lejligheden til at få embedet omdannet til enelærerindeembede, men heller ikke denne gang ville beboerne eller højere myndigheder være med på den spøg.

Fra 1. september 1919 til 1939 var J. P. Alsted lærer ved Volstrup skole. I 1920 giftede han sig med sygeplejerske Hulda Moegreen. Lejligheden i skolen var jo kun til en enlig lærer, så Alsted, der nu både havde kone og tillige svigerfar boende, bad sognerådet om forbedringer og fik lejligheden forøget med et loftsværelse. Det var stadig mindre, end der skulle være efter bestemmelserne, så han klagede igen og blev bakket op af præsten og skoledirektionen. Sognerådet, der sad tungt på pengepungen, gjorde en del krumspring for at undgå at gøre noget ved sagen, men til sidst tabte selv undervisningsministeriet tålmodigheden med det tungt fodslæbende sogneråd og truede med dagbøder. Modstræbende rettede sognerådet ind og i 1926 blev der så bygget otte alen til skolens nordre ende, hvormed lærerboligen var i orden. Det var ni år efter det oprindelige pålæg om at sørge for en anstændig bolig og to år efter skoledirektionens trussel om dagbøder. Alsted og hans kone befandt sig godt i Volstrup. Han blev rigelig betænkt med slagterforæringer og straks efter ankomsten sagde skolens nærmeste nabo, at han kunne låne hans jumbekøretøj lige så tit han ville. Volstrupborgerne viste stor interesse for skolens arbejde og mange mødte op for at overvære den årlige eksamen. Da Alsteds helbred begyndte at gøre knuder, fik han assistance af en lærerinde fra Frejlev til at klare gymnastikundervisningen, og hans kone hjalp i de øvrige timer, men i september 1939 søgte og fik Alsted sin afsked. Der blev, som skikken var dengang, afholdt en stor afskedsfest for ham i Øster Hornum forsamlingshus. Sognerådet benyttede nok en gang lejligheden til at få embedet omdannet til enelærerindeembede, men heller ikke denne gang ville beboerne eller højere myndigheder være med på den spøg.

Grete Pedersen, elev på Volstrup skole 1943 til 1950 skrev 2005:

Jeg startede i Volstrup skole den 1. april 1943. Volstrup skole var en lille skole med kun 2 klasser. Der var undervisning 6 dage om ugen. "Bette klassen" (1. til 4. årgang) gik 4 dage om sommeren og de store 2 dage. Der var flere 11 til 13 årige drenge som havde plads på bondegårdene i nærheden. Omvendt om vinteren, da gik de store 4 dage og de bette 2 dage om ugen. De store kunne bedre klare den megen sne som jeg husker var dengang. Når der var megen sne fik jeg lov til at ride på min hest i skole. Der var ca. 4 kilometer til skole, jeg husker jeg gik i skole de første år.

Jeg fik min første og eneste lussing da jeg gik i første klasse. Det står så tydeligt for mig at det var uretfærdigt. Jeg har aldrig glemt den episode. Man kan konkludere, at det vi gør og siger til børn som de føler er uretfærdigt, brænder sig fast for hele livet.

Vi havde ingen gymnastiksal i skolen. Når vi skulle have gymnastik, stod vi ude på gangen mellem bordene. Vi lavede "gang på stedet". Det var ikke sjovt, når der skulle hoppes som en sprællemænd, for så slog vi ofte hænderne på skolebordene.

Dem, som boede tæt på skolen, fik lov til at gå hjem og spise til middag. Jeg var så ofte ene pige i middagsfrikvarteret. Jeg husker ikke det som et problem. Jeg var med til at lege "gemme" og "spark til bøtten".

Jeg ville gerne skrive stil i skolen. Vi fik ofte selv lov til at bestemme emne og jeg husker, at jeg klistrede avisbilleder i stilehæftet som skulle illustrere fortællingen. Vi skulle ofte med en blyant lave en masse streger og krusedulle på et stykke papir. Når alt lignede kaos på papiret skulle vi se om vi kunne få øje på et dyr, en blomst, solen eller lign. Vi skulle så trække streger op om det vi syntes forestillede noget. Jeg har ofte tænkt på, at det var en god kreativ øvelse. Det at kunne se noget i abstrakt kan give glæde senere i livet.

Eksamen var en helt speciel dag. Vi havde dagen i forvejen skrevet en tekst i et stilehæfte, det var samme hæfte som vi havde skrevet i, året i forvejen. Skolekommissionen og præsten som var til stede på eksamensdagen, de kunne så se om vi havde udviklet vores skrivning i positiv retning. Vi blev også hørt i geografi og bibelhistorie. Jeg husker at præsten og skolekommissionen spiste til middag hos lærerens kone.

Arne Andersen, elev på Vostrup skole 1946 til 1953, fortalte 2005:

Jeg begyndte 1. april 1946 med Mandrup-Hansen som lærer. Vi var syv elever på den årgang, der startede i 1946. Der var tre årgange i hver klasse. Vi sad på tre rækker borde, hver årgang i en række. Skoleåret startede 1. april, lille klasse gik i skole fire dage om ugen i sommerhalvåret og to om vinteren. For store klasse var det fire dage om vinteren og to dage om sommeren, så deres arbejdskraft kunne udnyttes maksimalt derhjemme på gårdene.

Lærer Mandrup Hansen havde jeg som lærer det første års tid, indtil han flyttede fra skolen 1. maj 1947. Han var meget alsidig, en spændende og inspirerende lærer, en herlig fortæller, som havde et herligt tag på børnene og kunne lære os en masse. Derefter havde vi Kristian Kristensen et års tid. Han boede alene til at begynde med, og det skete at han sov over - så stak vi af hjem igen og reddede os på den måde en fridag.

I lærer Wollers tid var det religionen, der blev vægtet meget højt. To timer hver dag i de to første timer, hvor vi var mest oplagte. Vi havde selvfølgelig også regning og skrivning. Vi skrev på tavler med grifler i lille klasse. Griflerne sad vi på trappen og sleb, så de kunne være ordentlig spidse. Der var også undervisning i danmarkshistorie og geografi et par timer om ugen. Geografi var altid over middag. Gymnastik havde vi lidt af ved bordene. Noget med at sidde og lave øvelser. Man fik da rørt sig lidt, men det var ikke noget der gav motion af nogen betydning. Gymnastikken foregik hver dag efter morgensangen og morgenbønnen, hvorefter vi fortsatte undervisningen med to timers religion.

Sommetider spillede vi om sommeren rundbold. Anden form for idrætsundervisning fandtes ikke; der var ingen redskaber af nogen art. Der var ikke megen afveksling i skolegangen, men en gang om året kom kommunens filmapparatet også ud til Volstrup, og så kunne vi se film. Det var mest undervis-

ningsfilm uden lyd om dyr fra Grønland eller Afrika og sådan noget. Pigerne havde håndarbejde efter skoletid, når vi drenge kunne holde fri, eller rettere sagt skulle hjem og passe vores arbejde. En dame fra Hæsum, muligvis havde hun en håndarbejdsuddannelse, kom og forestod undervisningen. Sløjd og fysik var der ikke undervisning i på nogen måde, kun som nævnt hovedfagene. Der var en halv times middagspause, hvor de der boede tættest på gik hjem og spiste. Vi andre havde madpakke med. Jeg havde 3½ km til skole og gik på mine ben hver dag til skole til at begynde med, senere cyklede jeg.

Hvert år var vi på udflugt. Vi cyklede alle sammen til Svenstrup, hvorfra vi tog toget til forskellige byer nede i Jylland. Vi var for eksempel i Århus, Randers, Skanderborg, Silkeborg og et enkelt år en uge i København. Woller hørte ikke til den type lærere, der gav eleverne nogen på hovedet. Det havde vi måske fortjent, vi var ikke altid lige opsatte på det her med at gå i skole og få lært noget, nærmest tværtimod. Det har ikke været nemt for en lærer at undervise tre årgange samtidig, tit i forskellige fag samtidig. Det gjorde, at det var nemt at gemme sig og ikke få lavet så forfærdelig meget i timerne.

Hvert år ved udgangen af marts, ved skoleårets afslutning, var der eksamen. Det foregik på den måde, at skolekommissionen med formand Stig Buus i spidsen kom på skolen og hørte på, hvad eleverne kunne i de forskellige fag. Eksamen var en prøve på alle fag. Der blev hørt salmevers, et stykke fra Danmarkshistorien, der blev regnet stykke og vi skrev en lille nem diktat. Eksamen var en festdag på skolen. Skolekommissionen blev beværtet dagen igennem af lærerens kone.

Hvert år, tredje juledag, blev der arrangeret en dejlig og hyggelig juletræsfest i skolen for byens familier, hvor hele skolen var i sving. Selve juletræsfesten blev holdt i skolestuen. Hen på aftenen drak forældrene kaffe og spiste kager i privaten, mens vi børn fik en sodavand og et stykke kage i skolestuen. Der var også poser til os børn. Musik var ikke noget man brugte til juletræsfesterne. Woller spillede godt nok violin, som lærerne nu gjorde på den tid, men han var ikke verdensmester. Derfor holdt han sig til at spille til salmerne i undervisningen

Læreren blev uanset deres kvalifikationer, eller mangel på samme, anset for at være en slags overmennesker. Præsten og degnen rangerede over alle andre i lokalsamfundet. Det må udelukkende tilskrives deres uddannelse. Børnenes vurdering af lærerne havde i hvert fald ingen indflydelse på lærerens anseelse. Skolegangen var for Volstrupbørnene slut efter tiden i Volstrup skole. Muligheden var der for at fortsætte i mellemskolen i Nibe, men så vidt jeg kan huske var der ingen herfra, der gik videre.

Da Woller flyttede fra Volstrup, blev embedet ikke besat, men betjentes af skiftende vikarer. I perioder fandt man vikarer, men i sommeren 1953 var situationen så uholdbar, at sognerådet besluttede, trods beboernes protester, at lade skolen være "hvilende", indtil de to ny skoler i Øster Hornum og Godthåb blev bygget. I den mellemliggende tid overlodes det til forældrene til de nu kun elleve skolesøgende børn selv at bestemme, om de ville sende børnene i Øster Hornum eller Godthåb skole. Sognerådet vedtog at betale 75 kr. årligt til hvert skolesøgende barn i befordringsgodtgørelse.

Lærerne på Volstrup skole:

Niels Serlerup (vikar)	1917
Dagmar Nielsen	1917 – 1919
Jens Peter Alsted	1919 – 1939
Block (Vikar)	1938 – 1939
Kaj Justesen	1940 – 1943
Ellen Kiilerich og andre vikarer	1943 – 1945
Mandrup-Hansen	1945 – 1947
Kristian Kristensen	1947 – 1948
J. W. Woller	1948 – 1952
Kaj Dalsgaard, Block og andre vikarer.	1952 – 1953

Fra landsbyskoler til centralskole

I den gamle skole i Øster Hornum gik børnene i skole tre dage om ugen, altså hver anden dag. Alle eleverne havde 22 undervisningstimer. Der var to undervisningslokaler og på den måde kunne der dannes fire klasser, som undervistes af to lærere:

- Førstelærer Henry Sørensen med 40 ugentlige undervisningstimer
- Andenlærer Elida Borup med 44 ugentlige undervisningstimer

- I. kl. var nybegynderne
- II. kl. bestod af 2. og 3. årgang
- III. kl. bestod af 4. og 5. årgang
- IV. kl. bestod af 6. og 7. årgang

I Hæsum gik børnene ligeledes i skole hver anden dag; her var der kun én lærer, nemlig Franz Julius. I Volstrup skole var det det samme, den sidste lærer var Woller. Skemaet var stort set ens sommer og vinter, dog mødte store klasse en time tidligere om sommeren. Volstrup skole var dog allerede afviklet i løbet af 1953, da det efter Wollers afgang i marts 1952 havde vist sig umuligt at skaffe kvalificerede lærere, endsige brugelige vikarer. Her gik lille klasse i skole fire dage om ugen i sommerhalvåret og to om vinteren. For store klasse var det fire dage om vinteren og to dage om sommeren, så deres arbejdskraft kunne udnyttes maksimalt derhjemme på gårdene. En sådan ordning havde også tidligere været praktiseret i Øster Hornum.

Af indberetningerne ses, at et fag som gymnastik har voldt problemer. I Øster Hornum havde man ganske vist mulighed for at bruge forsamlingshuset, men det indberettedes flere år, at der var problemer med benyttelsen idet det ofte anførtes at ”salen var udlejet til andet formål”. Når der blev holdt undervisning i forsamlingshuset, var det en kold omgang om vinteren, gulvet var iskoldt.

Kravet om fagene sløjd og husgerning, som man også skulle have efter 1937-loven, kunne man heller ikke honorere. Debatten om skolestrukturen bølgede efter lovens vedtagelse frem og tilbage. I første omgang gik de små skoler af med sejren. Der blev af sognerådet i 1940 vedtaget en ny skolestruktur til opfyldelsen af kravene fra 37-loven. De førnævnte små skoler skulle udbygges med gymnastiksale mens sløjd og husgerningsundervisningen skulle centraliseres i Øster Hornum og Godthåb skoler. Yderligere blev det vedtaget at bygge forskoler i Molbjerg og på Tranten. Planen blev godkendt i undervisningsministeriet marts 1943.

Man nåede at begynde udbringning af materialer til nogle af skolerne og så småt begynde arbejdet i Hæsum. På grund af krigen gik arbejdet efterhånden i stå. Da det igen blev muligt at bygge, optoges diskussionen om skolestrukturen igen, og omkring 1952 var en ny indstilling moden til vedtagelse. Nu gjaldt det en skoleordning med to syvklassede skoler. Et forslag om kun én skole i kommunen, beliggende øst for Øster Hornum, var der ikke stemning for. Efter en del møder og rejser til ministeriet i København for at sikre tilladelse til at opføre skolerne, blev der givet grønt lys, foreløbig til opførelse af den ene af de syvklassede skoler, den i Øster Hornum. Godthåb måtte vente til 1959. For projekt og opførelse stod arkitekt Rudolf Rasmussen, medens det praktiske arbejde gik til lokale håndværksmestre. I 1954 påbegyndtes opførelsen af den ny skolebygning samt skolelederboligen. 4. december var der rejsegilde, hvor et dokument omhandlende byggeriets deltagere blev indmuret i muren over for trappen. Derefter var der smørrebrød og øl i forsamlingshuset. Skolen stod færdige til brug 1. oktober 1955 med indvielse den 4. oktober og havde kostet 800.000 kr. Resultatet blev efter skoleleder Henry Sørensens opfattelse en noget forældet skoletype, men en stærk og velbygget bygning.

Ved indvielseshøjtideligheden markeredes sammenlægningen af de gamle skoler i Øster Hornum og Hæsum på den måde, at eleverne fra de to skoler mødtes ud for den ny skole, og i samlet flok fulgtes de ad ind i skolegården. I spidsen bar børnene det flag, som de selv havde skænket. Efter flaghejsningen fortsattes festlighederne i den lange gang i stueetagen. Børnene stod bogstavelig talt som sild i en tønde i gangen hen til skolekøkkenet, mens de indbudte gæster sad i gangen øst for trappepartiet, hvor talerne blev holdt. Herefter samledes man til kaffebord i forsamlingshuset, hvor der holdtes flere taler.

Den ny skole blev indrettet i to plan

Skolens overetage:

			Trappe				Sløjd
Depot	6. kl.	5. kl.		1. kl. 2. kl.	3. kl. 4. kl.	Lærer- værelse	
<p>Som det ses af skitsen over skolen var der fem klasselokaler til syv klasser. Det klaredes ved at de yngste delte klasselokaler og ved at nogen mødte tidligt, andre op ad dagen. Ydermere gik nogle årgange kun i skole fem dage om ugen. Det må have været noget af et puslespil.</p> <p>1. kl. havde 17 timer fordelt på 5 ugentlige dage 2. kl. havde 20 timer fordelt på 6 ugentlige dage 3. kl. havde 21 timer fordelt på 6 ugentlige dage 4. kl. havde 21 timer fordelt på 6 ugentlige dage 5. kl. havde 28 timer fordelt på 5 ugentlige dage 6. kl. havde 31 timer fordelt på 5 ugentlige dage 7. kl. havde 36 timer fordelt på 6 ugentlige dage</p>							Gym- nastik- sal
							Pedel- lejlighed

Skolens stuetage:

Skolekøkken	Fysik og hånd- arbejde	Trappe	Folke- bibliotek	7. kl.	Ind	Ned	Omklæg- ning
 <p>Lærerpersonalet i 1955. Forrest fra venstre:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Klara Rams (husgerning) • Niels Oluf Hermansen (sløjd og tegning) • Elida Borup (håndarbejde) <p>Bagest fra venstre:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Franz Julius (fysik) • Henry Sørensen (engelsk og sang) <p>Ud over de nævnte fag underviste alle i øvrige fag efter behov.</p> <p>Hver lærer havde 36 ugentlige undervisningstimer.</p>							Gym- nastik- sal
							Toiletter

Øster Hornum skole 1955 til 1957

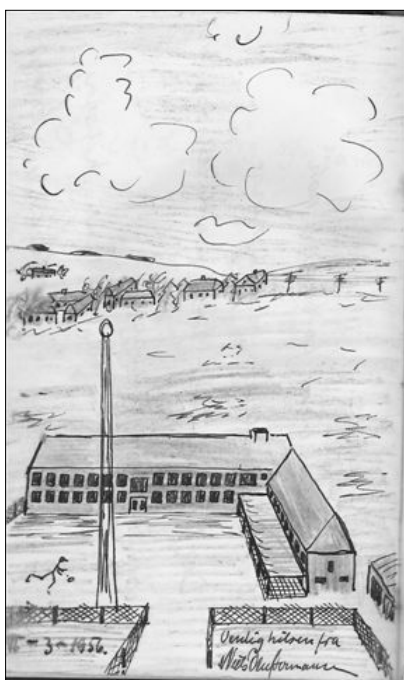
Skrevet 2005 af Gregers Gregersen

Øster Hornum centralskole 1955 – 1957

Vi skolebørn kunne følge byggeriet af den nye skole, som efterhånden tog form og nærmede sig sin afslutning. Imens blev der gjort forberedelser til flytningen. På et tidspunkt skulle vi måles, når vi sad ved skolebordet, for der kom nye borde og stole, som skulle indstilles, så de passede til hver enkelt elev. Efterhånden blev sløret også løftet for, hvad det nye skoleskema indeholdt. Nye fag som vi så hen til med spænding var for pigernes vedkommende husgerning og for drengenes sløjd og fysik. Når pigerne havde håndgerning, skulle drengene have fysik, og når pigerne puslede i skolekøkkenet, skulle drengene snedkerere i sløjdlokalet. Fælles for piger og drenge var engelsk og tegning.

Så kom endelig den store dag, da vi skulle begynde i Øster Hornum ny centralskole. Fra Hæsum kom alle elever. De lagde deres cykler i grøften et stykke uden for byen mod Estrup, og os fra den gamle skole gik derop. Det var meget symbolsk. Vi kom fra den gamle skole i to rækker, fra Hæsum i én række og drejede samtidig ind mod den nye skole i tre rækker. Herefter blev Dannebrog hejst. Alle elever havde betalt 50 øre til flaget. Det var ca. det halve af, hvad vi gav, når vi var til fødselsdag. Der var selvfølgelig mange talere ved skoleindvielsen, men dér svigter min hukommelse lidt. Jeg har sikkert været optaget af andre ting. Det var med meget stor spænding, vi skulle indtage vores nye klasseværelser. Vi skulle stille vores udendørsfodtøj i gangen, så det var med at huske vores hjemmesko. Rigtig mange havde et hjemmegjort par, som var strikkede og syet på en filtsål, så de både var varme, men også lydløse.

Jeg kom så i 6. klasse, det vil sige, nu kom jeg igen i klasse med dem, jeg startede med i 1. klasse. Vi fik lærer Julius fra Hæsum som klasselærer. Jeg kan huske, at han gjorde særlig meget ud af historietimerne, især Sønderjylland og Genforeningen havde hans interesse og sangen: ”Det haver så nyligen regnet”, sang vi tit. Lærer Julius underviste også i fysik. Det var en meget spændende verden at få indblik i. Lærer Hermansen underviste i et af de nye fag, nemlig tegning. Jeg tror især pigerne var gode til dette fag. Jeg lærte at alle ting, som i virkeligheden var lodrette, også skulle være det på tegningen. Lærer Sørensen underviste i sang og i engelsk. I engelsktimerne var det spændende at høre ham fortælle fra sin barndom i Amerika. Lærer Hermansen havde sløjdlokalet som sit domæne. Vi lærte meget om årer i det træ, vi arbejdede med. Vi lærte at bruge forskellige værktøjer, og det blev til mange gode ting såsom smørebrætter og skærebrætter, som stadig bliver flittig brugt i vores husholdning. Da vi kom til det tidspunkt, hvor vi skulle lære at tappe træ sammen, da blev det tydeligt, at vi var nogle, der aldrig ville blive tømrere, mens andre var særdeles gode til det håndværk.

Nu havde vi pludselig en stor gymnastiksal med alle de redskaber, der hørte sig til. Lad mig med det samme tilstå: Fodbold, håndbold, løb og de stående øvelser, dér kunne jeg følge med, men alle spring, flik-flak og klatre til tops i reb, dér var jeg meget heldig, at der ikke blev givet karakter. Men gymnastiktimen bragte også nyt med sig. Vi havde aldrig hørt om volleyball, men det fik vi pludselig lært. Det var en meget spændende sport og rigtig godt for mange i vores klasse, idet det gav dem en succesoplevelse, fordi de ikke rent sportsligt havde befundet sig vel. Vi kender alle den fornemmelse, at er der noget, der lykkes for os, så bliver selvtilliden stivet af.

Tiden i 6. klasse gik stille og roligt. Til jul skulle vi i vores klasse lave nogle små sketcher til årets store juletræsfest, som blev holdt i byens forsamlingshus 3. juledag. Om eftermiddagen for de mindste børn samt 1. og 2. klasse. Resten af skoleklasserne holdt fest om aftenen. Det foregik helt traditionelt. Vi gik omkring juletræet med de mange lys og stjernekastere, sang julens salmer, som var flittig øvet som morgensang i skolen. Derefter blev der uddelt godteposer, og når indholdet var fortæret, eller i al fald det, der

smagte bedst, startede lærerne sanglege. Sommetider var nogle fra de ældste klasser nede og hjælpe for at få de små i gang. Dengang var der jo ingen børnehaver, så for nogle børn var det en meget stor oplevelse med så mange jævnaldrende. Nogle sad meget betuttede ved deres mødre. Det var også en glimrende lejlighed til at vise ens børnebørn frem. Drengene kom i deres fine, nye juletoj, som var hvide skjorter og mørke bukser. Efter utallige glideturer på gulvet, rød sodavand på skjorten og chokoladerester om munden, lignede de sikkert nutidens drenge. Pigerne i deres fine kjoler og sløjfen i håret startede lidt mere forsigtig, men inden festen sluttede, var der ikke så langt til drengenes udseende. De måtte alle kunne bruges til en reklame for vaskepulver, der kunne tage ALLE pletter. Om aftenen var det så de største børn, akkurat på samme måde som om eftermiddagen. Glæden ved at danse med den, man i det skjulte syntes var den kønneste i skolen, kunne man leve længe på. I min skoletid var vi ikke plaget af terminsprøver m.m., men en gang om året var vi til eksamen. Det var på sin vis en festdag. Jeg kan huske, at jeg fik lidt pænere tøj på end det sædvanlige skoletøj. Den dag gik man lidt før hjemmefra. Ens forældre ville ikke risikere, at man gjorde sig bemærket ved at komme for sent. På eksamensdagen havde vi besøg af nogle fra skolekommissionen, der hørte på os, når vi blev overhørt i historie og geografi. Vi skrev også en lille diktat og havde regning. I det store frikvarter var gæsterne til kaffe ved førstelæreren. Karakterskalaen begyndte med ug som det bedste, herefter kom ug⁺, mgx, mg, mg⁺, gx, g, g⁺, og den sidste og ringeste var t⁺gx, tg, tg⁺. Det hed sig, at man kunne dumpe og ikke ville følges med kammeraterne op i næste klasse, men jeg kan ikke huske, at det nogensinde skete. Når jeg tænker tilbage, tror jeg, vi var nogenlunde jævnbyrdige. Selvfølgelig var der nogle, som var meget skrappe til regning, andre måske til dansk.

I april 1956 begyndte vi i 7. klasse. Der var nogle få, som havde været til prøve på Nibe Realskole og bestået. Dem sagde vi nu farvel til. Det varede så fire år, inden de havde deres realeksamen. Vi andre fortsatte med de almindelige fag i Øster Hornum. I sommeren 1955 havde vi i den gamle skole været på lang udflugt – nemlig til Bornholm, men da eleverne fra Hæsum ikke havde været af sted, så fik vi i 7. klasse igen en lang udflugt. Turen gik denne gang til Sønderjylland. Det var en oplevelsesrig tur. Vi var på Dybbøl Banke og andre historiske steder. Vi så Gottorp slot, som var på den tyske side af grænsen. Dronning Ingrid og kong Frederik IX må have opholdt sig på Gråsten slot, for da vi besøgte slottet, gik livgarden vagt, og det skete kun, når slottet var beboet af de kongelige. Jeg var dybt fascineret af, hvordan de gik i takt og kunne vende samtidig.

--- o O o ---

Øster Hornum skoledistrikt.

Fra 1917 - 1955 bestod Øster Hornum skoledistrikt af følgende områder:

1. Øster Hornum by og tilhørende jorder.
2. Abildgårdene samt beboerne på Abildgårds mark.
3. Hornumgårds parceller og Hornumgårds mark.
4. Frendrupgård og den vestlige del af Molbjerg. (Børn fra de østre ejendomme gik en tid til Volstrup).

Ved omlægningen i 1955 blev følgende områder lagt til Øster Hornum skoledistrikt:

1. Hæsum skoledistrikt, bestående af Hæsum og Estrup byer med tilhørende marker.
2. Molbjerg østlige del.
3. De sydlige ejendomme i Volstrup skoledistrikt (Volstrup by hørte til Godthåb skole).
4. Ejendommene mellem Guldbæk by og Øster Hornum by fra Guldbæk skoledistrikt.

Ved kommunalreformen af 1970 gennemførtes den næste store omlægning. Efter at Godthåb by med Lille Volstrup, to gårde i Volstrup plus den nordligste gård i Guldbæk var indlemmet i Aalborg kommune, blev resten af den del af Øster Hornum sogn, der hører til Støvring kommune lagt under Øster Hornum skole.

Skoleåret:

I 50'erne var der spænding om elevtallet indtil den første skoledag i det nye skoleår. Selvfølgelig havde lærerne spurgt: "Kender I nogen, der skal i 1. klasse?", og på den måde var skolen lidt orienterede, men der var ikke noget, der hed indskrivning, så det endelige svar kendtes først, når forsamlingen af børn og forældre mødte op den første skoledag.

Skoleleder Henry Sørensen beskrev første skoledag sådan: ”Mangen en mor mødte med blanke øjne, især når det var den første, der skulle sendes ud i verden. Jeg følte ofte lyst til at trøste dem og kunne aldrig finde bedre begyndelse til l. "time" end at begynde med Grundtvigs salme nr. 4 i Den Danske Salmebog, og hvor især linierne fra vers 4: "Hvert dit værk er stort vidunder" og fra vers 7: "Se fra dine drivehuse i det fri, hvor storme suse, poder plantes ud"; følte som skrevet til lejligheden og var som skabt til at mildne overgangen fra hjemmets beskyttende varme til den barske tilværelse i skolestuen og legepladsen. – Alt for ofte glemmer vi (lærerne) sikkert, at børnene er tvunget til at være der, mens vi går ind til skolens tilværelse af fri vilje. Jeg har tit sagt, at skulle jeg have et skriftsted over mit skrivebord, skulle der stå: "Husk du har selv været dreng", men desværre har jeg af og til glemt det. Vi må jo, selvom vi ikke så gerne vil erkende det, huske, at det er unaturligt at bringe børnene til at sidde på skolebænk år ud og år ind. Jeg har altid syntes, at den sundeste tilværelse fandtes i de små husmandshjem, hvor alle familiens medlemmer "i lyst og nød" var tvunget ind i et frugtbart fællesskab”.

Mens der ved afslutningen af de enkelte skoleår ikke er den store forskel fra 1955 til 1980, selvom ordvalget måske kan sige en del - 1955: Eksamen over årsprøve til afslutning i 1980, er der sket en epokegørende udvikling for børnene ved afslutningen af 7. skoleår.

Hvis en elev fra landet ønskede en videregående uddannelse, gik vejen over Nibe Realskole eller f.eks. kostskolen i Vebbestrup. Inden optagelse i Nibe Realskole skulle eleverne gennem en prøve, og selvom man bestod prøven, kunne man kun blive optaget, hvis byens egne elever ikke optog alle pladser. Disse prøver, der afholdtes på den fremmede skole med lærere, der var helt ukendte for elever fra Øster Hornum, var meget belastende for eleverne såvel som for forældrene, men kunne skam også godt give mavekneb til de hjemlige lærere. Som regel havde lærerne jo i forvejen taget sig kærligt af dem i form af ekstraundervisning og prøver i almindelighed uden økonomisk gevinst, men glæden over veloverstået prøve, når den lykkedes, var også "alle pengene værd".

I den næste fase i udviklingen var det imidlertid læreren og ikke eleven, der kom på pinebænken. Prøverne blev afskaffet, og det var nu udelukkende lærerens udtalelse, der var afgørende for om eleven kunne optages i eksamensafdelingen eller ej. Af en elevflokk på f.eks. 20 var det selvfølgelig let at udpege en stor del som "velegnede" og en mindre del som "ikke egnede" men tilbage var gerne en to-tre stykker, som kunne give mere end mavekneb hos læreren. Der var - foruden det altovervejende hensyn til eleven - også et kollegialt hen-

syn at tage. Det hilstes derfor som en befrielse, da den næste forordning kom: Afgørelsen af et barns placering i skolen ligger hos forældrene - efter vejledning hos barnets lærer.

Mens det endnu i slutningen af halvtredserne var mest almindeligt, at eleverne kom ud i praktisk arbejde efter 7. klasse, blev der i tresserne givet tilbud til eleverne om frivilligt at fortsætte undervisningen i 8. klasse. I de følgende år blev det almindeligt, at de fleste elever gik i realafdelingen eller tog en 8. og 9. klasse. Med indførelsen af det frivillige 8. skoleår blev kommunerne forpligtede til at tilbyde eleverne en sådan undervisning. Det førte til en slags skoleforbund med Nibe kommune, sådan at eleverne skulle undervises på Nibe skole. Et fortræffeligt samarbejde mellem Nibe og Øster Hornum skoler videreførtes og udbyggedes herved. Det varede ved til 1970, da Øster Hornum skole fik sin egen overbygningsskole placeret i Suldrup, og en historisk begivenhed af rang var hermed fuldbyrdede-lige undervisningsmæssige vilkår for alle børn uanset om de boede på land eller i by.

Af andre ændringer i perioden fra 1955 til 1980 kan nævnes skolekørsel fra 1962, flytning af skoleåret i 1962 fra april til august, indførelse af 5-dages ugen maj 1969, oprettelse af telefon på skolen, ansættelse af sekretær i 1974 og at skolen selv administrerede sit budget fra 1975.

Tilbygningen i 1976

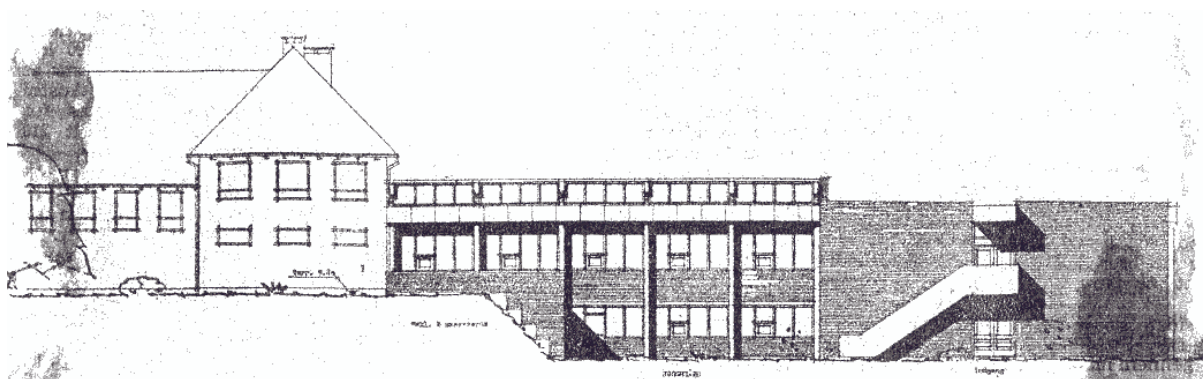
Med oprettelse af den første parallelklasse i 1970 begyndte det for alvor at knibe med plads. Da Klara og Jakob Rams fraflyttede pedellejligheden, blev der her indrettet et klasselokale. I 1971 skærpedes lokalebehovet yderligere p.g.a. oprettelsen af den første børnehaveklasse. Der måtte ikke bygges til skolen, men en nybygget villa på Degnevang var yderst velegnet til formålet, og her var ydermere plads til et klasselokale. Ydermere levede faglokalerne langt fra op til tidens standard.

I sommeren 1970 foreslog skolenævnet at lade udarbejde skitseprojekt til de nødvendige udvidelser. Som grund for forslaget som sendte til byrådet anføres bl.a.:

1. I skoleåret 1970-71 anvendes biblioteket som almindeligt klasselokale.
2. Skolekøkkenet tages i brug til specialundervisning.
3. Beskyttelsesrummet indrettes midlertidigt til formningslokale.
4. Årgangene 65, 66 og 68 tegner til at der skal oprettes parallelklasser for disse hold.

Desuden gør skolenævnet opmærksom på, at der er udbredt forældreønske om at få oprettet en børnehaveklasse i Øster Hornum.

Ting ta'r tid, der holdtes mange møder og der korresponderes flittigt og meningerne var mange. Lærerråd og skolenævn luftede således i januar 1973 en løsning med en egentlig udflytning af skolen, så man kunne få en skole i ét plan, som man anså for mere tidssvarende og pædagogisk rigtig. Samtidig havde man dog betænkeligheder ved en sådan løsning, da den ville indebære, at undervisningen skulle forgå to steder, antagelig over en længere årrække. Nogle forpostfægtninger om evt. overbygning på skolen blev aldrig til realitetsdrøftelser; Suldrup havde allerede på det tidspunkt befæstet sin stilling som overbygningskole.

I januar 1975 var man nået så langt, at arkitekt Eli Ringberg, Støvring, havde udarbejdet tegninger til en tilbygning på 2400 m² i to etager. De dominerende materialer var hvid eternit, beton og røde teglsten. I tilbygningen var planlagt nyt inspektørkontor, lærerværelse, fem normalklasser, to specialklasser, børnehaveklasse, sanglokale, ungdomslokale, formningslokale, mediatek og et lokale til lokalhistorisk samling. Det var planen, at arbejdet skulle indledes 1. februar 1975 og afsluttes 1. april 1976.

Der blev afholdt licitation og summen af det billigste tilbud i hver delentreprise blev 3.555.630 kr. Efter en debat om, hvorvidt man i alle tilfælde skulle tage lavestbydende eller favorisere lokale håndværkere, besluttedes det at princippet om altid at tage lavestbydende skulle være gældende. Et vægtigt argument var, at hvis Støvring Kommune favoriserede egne håndværksmestre, ville disse nok blive diskrimineret i nabokommunerne i lignende tilfælde. Efter den debat kom murermester Henning Ditlev Pedersen (Øster Hornum) til at stå for murerarbejdet, tømrermester Ole Nørholt (Øster Hornum) for tømrerarbejdet og så fremdeles. De fleste af håndværksmestrene var fra kommunen, enkelte dog fra nabokommuner. Et enkelt firma, som kom helt fra Århus, stod for ventilationsanlægget.

I april var muldjorden på byggegrunden fjernet og støbningen af fundamentet godt i gang. Arbejdet skred frem og 7. november blev der holdt rejsegilde, hvor der blev holdt taler som der bliver ved den slags lejligheder. Der var ros til arkitekten for tilbygningen, som både kulturudvalgsformand Henry Dollerup og murermester Henning Ditlev Pedersen mente passede fint ind i miljøet med de ældre sko-

lebygninger og det omgivende kvarter. Arkitekten, Eli Ringberg, fremhævede i sin tale, at det havde været en stor glæde at lærerråd og skolenævn havde været inddraget i planlægningen af tilbygningen fra første færd. Borgmester Peter Kvist beklagede, at han havde haft den opgave at skulle være bussemand hvad det økonomiske angik. Han mente dog, at den store investering, der havde grebet dybt i kommunekassen, ville være en investering, der bar frugter i form af gode betingelser for børnenes skolegang.

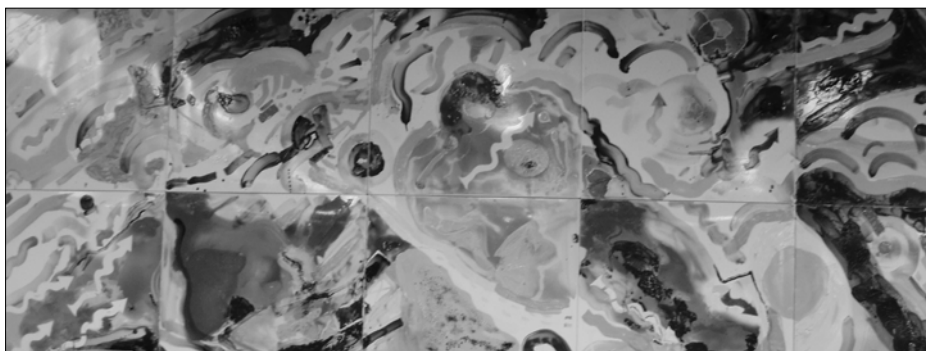
Måske var eleverne ikke draget så meget ind i planlægningen af den ny skole, men på det praktiske område bidrog de. Da den ny sportsplads var planeret, organiseredes store-sten-samle-dag, forstået på den måde, at det store areal blev delt op i felter, og hvert felt skulle renses for sten, inden der blev sået græs. Det var en sjov og anderledes dag, som stadig huskes. Resultatet var også værd at huske: En meget stor sportsplads med fodboldbane, håndboldbane, løbebane, springgrave til både højdespring og længdespring. Et stort fremskridt i forhold til før, da man var henvist til at benytte sportspladsen ved ØHI's klubhus.

Efter sommerferien 1976 og en mindre budgetoverskridelse var skolen klar til indvielse af tilbygningen. Byggeaktiviteten var dog ikke tilendebragt; der skulle nemlig også skiftes vinduer og males i den gamle fløj, anlægges parkeringsplads og idrætspladsen skulle færdiggøres. Sommeren havde været så tør, at græsset ikke rigtigt ville gro som planlagt.

”Flagalléen gennem Øster Hornum var sat, solen skinnede, og der blev talt, sunget og drukket kaffe og sodavand, da den nye tilbygning til Øster Hornum skole blev indviet i går på skoleårets første dag”, skrev Aalborg Stiftstidende om indvielsen af tilbygningen og fortsatte: ”Festlighederne begyndte i skolegården, hvor flaget blev hejst og elever og lærere sang fællessang. Derefter gik alle ind i den nye, smukke aula, hvor den officielle indvielse foregik med deltagelse af elever, lærere, byråd og indbudte gæster”.

Der var som ved rejsegildet en række taler: Byggeudvalgsformand Holger Børresen, borgmester Peter Kvist, kulturudvalgsformand Henry Dollerup, skolekommissionsformand Ib Volkert og skolenævn-formand Poul Pedersen. Alle talte om det vellykkede byggeforløb og udtalte ønsket om at byggeriet ville være til gavn og trivsel for børn, lærere og forældre.

Aalborg Stiftstidende rundede sin omtale af dagen af med: ”Og efter at børnene tålmodigt havde hørt på alle talerne og havde klappet for også at være med i de taknemmelige ord, som blev sagt fra talerstolen, var der kaffe og rundstykker til de voksne i det nye lærerværelse, mens børnene fik sodavand. Senere fulgte hver klasselærer sine elever rundt på skolen, og senere på dagen og om aftenen var skolen åben for skoledistriktets beboere, som ledsaget af lærerne fik den nye bygning præsenteret.”

For eleverne var det dejligt med den megen plads, der med et slag var blevet på skolen. Noget der gjorde stort indtryk var aulaen - tænk sig man kunne være indendørs. Der var stillet borde op i lange rækker og hver

årgang havde sin række. Når det var dårligt vejr, måtte vi sidde dér og spise madpakken. Billedet i aulaen vakte derimod både behag og forargelse, for ”hvad var det da for noget klatværk - det lignede jo ingenting”, sagde nogle! - ”Vi ville gerne have noget som man kan snakke om. Og samtidig noget, som kan holde til, at børnene føler på det og mærker dets former”, sagde lærer Erik Kokholm Nielsen. Valget fandt på Brynjolfs fem gange to meter emaljerelief ”Kumulusskyer over Himmerland”. Det var et abstrakt billedværk i blå, hvide, grå og gule nuancer. Billedet skabte en del debat, hvilket senere kunstkøb også har gjort.

Øster Hornum skole 1955 til 1991

Som jeg husker det; erindringer fra Ø. Hornum skole 1955 – 1991, skrevet 2005 af lærer Klara Rams

I 1950'erne byggede man skoler som man byggede kirker i det tolvte århundrede. Store rødstensbygninger skød som paddehatte op i det danske landskab. Også indeni var de forskellige fra de gamle skoler, idet der var faglokaler såsom fysik -, sløjd -, håndgerningslokaler og skolekøkkener. Men man havde glemt at tage misteltenen i ed. Der var nemlig ikke husgerningslærere nok, så nogle steder stod de nye fine køkkener ubrugte hen. Et sted ved jeg, at lærerens kone begyndte at undervise, uden hun havde spor uddannelse, for de nye lokaler skulle jo gerne i brug. Det var dog ikke kun husholdningslærere, der var mangel på, men der var lærermangel i det hele taget, så det var en "fed" tid at være nyuddannet lærer på - man kunne vælge og vrage. Jeg husker, at der var masse af opslag på opslags-tavlen på seminarieret med tilbud om stillinger.

I Øster Hornum havde man også bygget en ny skole, men det anede jeg ikke noget om på det tidspunkt - ja, jeg anede ikke engang, at der var noget, der hed Øster Hornum. Da jeg var færdig i København fik jeg et vikariat (dem var der jo nok af), og Jakob og jeg giftede os. Vi kikkede så efter et sted, hvor jeg kunne blive lærer og Jakob kunne finde et passende arbejde. Det var let nok for mig at finde en stilling - det kneb mere med Jakob. Enden på det blev, at vi satte en annonce i "Folkeskolen", hvori der stod noget om, at vi søgte et par stillinger, hvor jeg kunne undervise i husgerning, og hvor Jakob kunne blive pedel. Det gav pote, idet skolekommissionsformand pastor Knud Knudsen sendte os et brev, hvori han spurgte om, om vi kunne tænke os at se Øster Hornum skole, der skulle åbne til oktober. Det kunne vi.

Så en dejlig varm sommerdag i juli måned startede min far bilen og kørte sydpå med det nygifte par på bagsædet for at finde Øster Hornum. Da vi kom til Godthåb, fik vi ikke svinget fra til Øster Hornum, så vi kom ned gennem Ridemands Mølle, hvor vi syntes, der var meget kønt. Men vi kom til vort mål, hvor vi besøgte skolen, som var under opførelse, og talte med præsten. Vi havde taget madpakker med, og dem indtog vi oppe på Katbakken, og så var vi solgt til Øster Hornum. Nu var det spændende om skolekommissionen og sognerådet ville ansætte os. En pedel kunne de sagtens få, men nu må vi huske på, at husgerningslærere var der mangel på. Derfor drog vi meget fortrøstningsfulde, men også spændte, hjem. Så en aften, da vi var på besøg i Hirtshals hos Jakobs morbror, ringede telefonen, og der var én fra Øster Hornum, der sagde, at stillingerne var vores. Vi var selvfølgelig glade, men jeg har siden fået fortalt, at der var én i Øster Hornum som var mindre glad, for han havde regnet med, at han skulle være den nye skoles pedel. Det anede vi intet om, så vi glædede os til d. 1. oktober.

Vi flyttede d. 1. oktober, men skolen skulle først starte d. 4., så vi havde et par dage til at sondere terrænet og indrette os. Vi skulle bo på skolen i en lejlighed, som var indrettet med henblik på, at der skulle bo en ugift lærerinde. Nu blev det så pedellen, som fik lejligheden, og jeg fik lov at bo hos ham. Huslejen var 35 kr. pr. måned, og for varme skulle vi betale hvad 60 hl. koks kostede pr. 1. september. Der var installeret et oliefyr i kælderen, men da det var ret nyt med oliefyr, vidste man ikke hvor meget olie man brugte pr. år - så derfor denne underlige pris på varme. Der var heller ingen måler på hverken varme eller vand, så det var faktisk en ret rimelig husleje - særlig da familien voksede til seks personer plus en ung pige, som boede hos os. Så vidt jeg husker, var lejligheden på 85 m² og bestod af to stuer, soveværelse, badeværelse og køkken. Det passede fint til de to personer, vi var fra starten, men da familien ret hurtigt voksede, kneb det med pladsen - ikke mindst sovepladserne. Vi søgte så kommunen om at få lavet to værelser på loftet. Det fik vi bevilget, og der blev så også lavet en trappe, som havde opgang fra badeværelset.

Inden alt det her skete, må jeg hellere fortælle, hvordan skolen blev indviet d. 4. oktober 1955. På den dag var alle, der havde været med til at opføre skolen, inviteret til indvielse. Der var arkitekten, som hed Rasmussen, byens håndværkere såsom murermester Søren Thrysøe, tømrermester Robert Rasmussen, tømrermester Carl Haase, malermester Hougaard, el-installatør Haddon Nielsen og flere, som jeg ikke husker. Godthaab - Øster Hornums sognerødder og skolekommissionens medlemmer var der også. Lærerne, som dengang var Henry Sørensen, Elida Borup, Franz Julius, Niels Hermansen og mig, var der. Sørensen og fru Borup havde været lærere på den gamle skole, Julius var på Hæsum skole, som ved denne lejlighed blev nedlagt, Hermansen var blevet ansat i sommerferien og jeg var sidst

ansat og også den yngste. Vi samledes på skolen, som vi besøgte, mens vi gik rundt og hilste på. På et tidspunkt hilste jeg på Thrysøe, som var en munter og beleven mand, som præsenterede sig. Jeg havde aldrig hørt det navn nævnt før, så jeg syntes han sagde: "Fryser du"? Nej, jeg frøs (som nygift) ikke. Nå, vi kom til forståelse, da han med et glimt i øjet forklarede, at han hed Thrysøe.

Da vi havde set på skolen, gik vi ned i forsamlingshuset, hvor der blev holdt de reglementerede taler og vi fik kaffe. Vi to nye måtte også op at stå, så alle folk kunne se, hvordan vi så ud. Den gang kunne man ikke flytte upåagtet til Øster Hornum, så i dagene derpå blev jeg ofte mødt med tiltalen: Nå, du er nok den nye lærerinde! Jeg blev selvfølgelig tiltalt som lærerinde og fru Rams - andet var utænkeligt. Dagen derpå var det så børnene, der var til indvielse. Øster Hornum-børnene kom i samlet trop sammen med Sørensen, fru Borup og Hermansen nede fra den gamle skole og Julius kom til skolen med Hæsumbørnene ad Estrupvej, som dengang hed Hæsumvej. Jeg havde ikke nogen rolle, da jeg jo var ny, så jeg husker, at jeg følte mig lidt udenfor.

Da børnene og lærerne var blevet forsamlet under baldakinen, holdt pastor Knudsen en tale. Jeg husker ikke alt, hvad han sagde, men én ting husker jeg. Han sagde noget om, at herfra kunne vi se kirken, og han ville håbe, at der fremover ville være et naturligt samarbejde og samhørighed mellem kirken og skolen. Det kan man så diskutere om der er. Kristendomsundervisningen har i hvert fald ikke den samme fremtrædende plads i skolen i dag, og der bliver vel heller ikke sunget morgensang hver morgen og bedt et fadervor. Det var jo en selvfølge, at skoledagen dengang begyndte med en salme, et fadervor og endnu en salme eller et vers.

Senere var der "Åben hus" for forældrene i den nye skole. Vi lærere blev anbragt i forskellige lokaler, som vi havde tilknytning til. Hermansen skulle f. eks. være i sløjdlokalet og jeg i skolekøkkenet. Forældrene var ved at falde i svime over så flot køkkenet var, og det var også flot efter den tids målestok. Tænk sig, der var varmt vand i hanerne og rustfri stålplader på bordene. Spisebordene var dog hvidskurede, for børnene skulle lære at skure en træflade. Vi skurede da også pligtskyldigt bordene hver uge i den tid, jeg havde husgerning. Det havde jeg de første 17 år. I starten var det kun pigerne, som havde husgerning, og det havde de tre eller fire timer ugentlig i 6. og 7. klasse. Senere fik drengene også husgerning - først på frivillig base. Det var gensidigt, så både elever og lærer kunne sige fra, hvis det ikke gik, som det skulle. Det må det åbenbart have gjort, for jeg husker i hvert fald ikke, at der var nogle, som faldt fra i løbet af skoleåret. Men det gav en forandring, da drengene kom med. De var noget "større i slaget", så det var mere påkrævet at vaske gulve efter timerne. Det gav også mere liv i timerne. Drengene var mere forskellige end pigerne var. Nogle drenge gik til faget med liv og lyst, mens andre vist hellere ville have været fri for timerne. Så vidt jeg husker, var alle drengene med.

Efter alle indvielser skulle hverdagen så i gang. Jeg fik tildelt en 3. klasse, som jeg skulle være klasse-lærer for. Klassen var på fjorten børn, som dels var fra Øster Hornum og dels fra Hæsum. Der var ti piger og fire drenge, og det jeg husker om dem var, at drengene ikke kunne få et ben til jorden. Det var en ren pigestyret klasse. Jeg var jo også en pige. Den gang skulle læreren jo kunne "styre" en klasse. Jeg kan sammenligne det med, når man får en hund. Så skal man markere, at det er mig, som har magten, og den må rette sig efter sin herre. Sådant var det også med børnene, som måtte rette sig efter læreren, som da også tit blev bedømt ud fra hvor megen ro, han/hun kunne skaffe i klassen. For at få ro måtte man bruge næsten alle midler. Man måtte også give en lussing. Spanskrøret var dog afskaffet. Meget af undervisningen var som før, men jeg husker, Sørensen indførte formskrift, hvilket gav anledning til megen diskussion. Forældrene argumenterede med, at børnene ikke kunne læse hvad bed-

steforældrene skrev, og bedsteforældrene kunne ikke læse, hvad børnene skrev. Én sagde, at han ville i hvert fald ikke have en kontorelev, som skrev formskrift. Af nye fag var der tegning, sløjd og husgerning. Hermansen havde de fleste tegnetimer, og jeg husker mange fine udstillinger af tegninger i forbindelse med, at vi havde eksamen. Hermansen havde også sløjd, og jeg havde husgerning. Det var også meningen, at jeg skulle have gymnastik, men da jeg på den tid var temmelig plaget af astma, magtede jeg det ikke. Jeg kunne dog ikke blive fritaget for gymnastiktimerne, men skolekommissionen kunne dog godtage, at fru Julius blev vikar på de betingelser, at jeg betalte hende, og det gjorde jeg så i en del år.

Vi havde "eksamen" en gang om året i slutningen af skoleåret. Den dag kom hele skolekommissionen og overværede undervisningen en hel dag. Der var udstillet, hvad børnene havde produceret i årets løb aftegninger, håndarbejde, ting fra sløjd og skriftlige opgaver. Jeg husker dagen nærmest som en festdag, hvor børnene måtte have slik med i skole, og lærerne spiste til middag sammen med skolekommissionen (lærerne betalte).

Det, at vi boede på skolen, gav både fordele og ulemper. Vi brugte ingen tid på vejen til og fra arbejde, og Jakob opdagede straks, hvis fyret var gået ud, eller strømmen svigtede. Med hensyn til børnene, havde det sin fordel, at Jakob havde bedst tid til at se til dem om formiddagen, mens jeg havde bedre tid om eftermiddagen, i tilfælde af at de var syge. Vi kunne altid gå hjem til spisetiderne, og vi har altid indtaget alle måltider sammen, indtil børnene skulle skifte skole i konfirmationsalderen. Men der var ikke så meget privatliv. Jeg husker engang, jeg lå i barselseng, en elev kom op til mig, for de havde håndgerning, og vikaren havde ikke tid, da der var så mange, som skulle hjælpes, og så var det hurtigere at smutte op til mig. Der var også støjen fra gymnastiksalen, som kunne gå - særlig mig - på nerverne. Når der blev spillet bold, kunne det rigtig larme, når bolden ramte endevæggen, som stødte op til vores stuevæg. Huslejen var som før fortalt 35 kr. pr. måned i starten, men den steg efterhånden, og jeg tror, vi gav 800 kr. i starten af halvfjerdserne. Det, syntes vi, var lidt rigeligt, og da vi ikke havde noget skattefradrag, betalte vi en ret høj skat, og så besluttede vi at bygge et hus på Søndervænget i 1972. Vi flyttede ind i februar måned 1973.

Lejligheden på skolen blev da inddraget til undervisning, for børnetallet var stigende, så der var ved at være pladsmangel. Denne udvidelse slog dog ikke til, så i 1976 udvidede man skolen, så den fik dobbelt så stort et areal som det oprindelige. Jeg husker ikke børneantallet, men der var to klasser på næsten alle årgange.

Som årene gik, forandrede skolebygningerne, men det gjorde undervisningen, lærerne, børnene og forældrene også. Undervisningen foregik i begyndelsen nærmest på samme måde som da jeg gik i skole i trediverne. Alt hvad vi skrev, blev skrevet med blyant eller pen og blæk. Men så kom kuglepennen, og det var en revolution. Så blev vi fri for svineriet med blæk. Skulle læreren have formidlet fælles opgaver til børnene, blev de skrevet på tavlen. Senere fik vi en spritduplikator, men det var et værre svineri, og det færdige produkt var da heller ikke særlig tilfredsstillende. Men så kom den store nyhed - en fotokopimaskine. Nu kunne vi lave opgaver i massevis, og det gjorde vi. Skolen havde jo ikke sit eget budget, så der var frit slav. Da vi startede i skolen i 1955 foregik alle indkøb på den måde, at man købte, det man havde brug for hos boghandler Høholt i Nibe, uden at spørge hverken Per eller Poul. Regningen blev så sendt til kommunen. Og tro mig eller ej, der blev brugt betydelig mindre end nu. Lige efter jeg blev pensioneret i 1991, ved jeg, der blev indkøbt computere, men da var jeg heldigvis skredet. En ting er at sidde og "lege" med en computer herhjemme hos sig selv, og så at undervise på den. Jeg tror, det ville gøre mig stresset.

I dansk blev der først undervist efter "Søren og Mette". Et læsesystem som jeg anser for det bedste, der nogensinde er lavet. Jeg opdagede da også til min store glæde, at det var det lærerne ofte tyede til, da jeg senere kom til at undervise i specialundervisning.

I mange år havde vi regning i regnetimerne, og jeg tror, der var mange børn, der kedede sig i disse timer. Men så blev regning til matematik, og det gav faget et løft, for det var meget mere alsidigt. Jeg husker tydeligt den første klasse, jeg havde, hvor vi startede med matematik i 1. klasse. Det var en ganske speciel oplevelse for mig, for nu var jeg nødt til at forberede mig mindst lige så meget til timerne, som børnene måtte. Jeg måtte sætte mig ind i en helt ny tankegang, og det var ikke altid lige let

for en efterhånden ældre lærer. Men jeg husker de børn som en hel særlig klasse. Når jeg ikke kunne finde ud af hvad opgaven gik ud på, så hændte det flere gange, at der gik et lys op for et af børnene, og på den måde fandt vi løsningen. Det blev en sejr for eleven, og mig gik der ikke skår af.

Som jeg skrev i starten, måtte man give lussinger i 1955, men det blev da heldigvis afskaffet, og lærerne fik et mere afslappet forhold til eleverne - og omvendt. Vi har altid været dus i skolen, men senere, da der kom nye lærere til, blev det også almindeligt med at være på fornavne. Det opnåede jeg dog aldrig - måske fordi mit efternavn er så kort - eller fordi mit fornavn dengang var ret sjældent. Jeg havde engang en pudsig oplevelse. Timen var forbi, men én af drengen var ikke blevet smølet færdig, og som han stod der, spurgte han: "Hvad hedder du?". "Du ved da godt, at jeg hedder fru Rams" svarede jeg. "Nej, jeg mener, hvad hedder du rigtig". "Nå, du mener, hvad jeg hedder til fornavn". "Ja!" "Jeg hedder Klara". Så kikkede han vist på mig og sagde "Det passer ikke". Så tosset et navn havde han dog aldrig hørt, og han troede simpelthen, det var et navn, jeg ville binde ham på ærmet.

I 1955 var vi fem lærere, men vi havde meget sjældent lærermøde. Vi fungerede nærmest som fem enelærere. I mit lærerforløb husker jeg lærermøderne udvikle sig fra et årligt møde under selskabelige former en aften (dog ikke i Øster Hornum), senere møder efter behov, så møder en gang om måneden, og endnu senere møde en gang om måneden og også derimellem, når der var behov.

Folkebiblioteket blev ikke brugt til klasselokale fra starten af. Jeg husker dog jeg havde tre elever til dansk i biblioteket. De havde valgt tysk fra (det kunne man nemlig de første år med tysk). I starten havde man håndgerning i klassen ved skolekøkkenet. I dette lokale havde man også naturhistorie, fysik og sang. Tegning havde man i klasselokalerne fra starten af, men senere blev det i kælderens. Det var nok da det blev til formning. I starten spiste man madpakker i kælderens (det var ulækkert). Jeg husker også, at Sørensen øvede kirkekor til jul i kælderens. Det lød fantastisk godt, for akustikken var god der.

Ligesom forholdet mellem lærere og elever blev mere afslappet hen ad vejen, så blev det det også mellem lærerne - ikke mindst da der kom yngre og mindre højtidelige lærere til. Der skete selvfølgelig også forandringer, når skolen skiftede leder, og det oplevede jeg tre gange, mens jeg var ansat. Først var der lærer Sørensen, så Flemming Retbøll - eller bare Flemming, og senere kom Ole med efternavnet Pedersen. Om børnene har forandret sig gennem tiderne, ved jeg ikke, men hvis de har, så vil jeg vove den påstand, at de har forandret sig til det bedre. Jeg følte det lettere at være lærer, da jeg forlod skolen, end da jeg begyndte. Der var et mere kunstigt og stift forhold mellem lærer og elev i 1955 end der var i 1990. I de sidste år af min lærertid var børnene mere åbne, nogle vil måske sige for frimodige. Men alt andet lige så må man indrømme, at der er sket en sund udvikling de sidste 100 år. Se engang på de gamle skolefoto i Lokalhistorisk Arkiv, og læg mærke til, hvor knugede børnene ser ud på de gamle billeder, og hvor selvbeviste de er på de nye.

Det er for resten ikke så mærkeligt, hvis børnene har forandret sig, for det har forældrene også. I "gamle" dage så man nærmest ikke forældrene på skolen, bortset fra de få som vovede sig til eksamen. Så blev der indført forældremøder. Hvornår kan jeg ikke huske. På den tid arbejdede de fleste forældre jo hjemme, og de fleste havde ikke en uddannelse, så læreren var oftest den "klogeste". Møderne foregik på den måde, at alle forældrene mødtes i deres barns klasse, og læreren fortalte noget om, hvordan det gik klassen som helhed. Forældrene kunne selvfølgelig spørge, hvis de havde nogle spørgsmål, men dem var der ikke mange af. Senere fik forældrene dog flere oplysninger vedrørende deres eget barn, på den måde, at hver af forældrene fik ved ankomsten en seddel med et nummer, som stod for deres barn. Når så læreren omtalte f. eks. nr. 5, skulle de forældre, med det nummer høre godt efter, for så var det deres barn, som blev omtalt. Men det var jo kun forældrene, der vidste det - troede man, men de andre forældre sad sikkert og gættede på, hvem det var, der blev omtalt så pænt eller så dårligt. Senere indførte man forældrekonsultation.

Som tiden gik og Øster Hornum voksede, kom der nye folk og flere forældre af en anden observans end den før omtalte til. Det bevirkede, at lærerne nu ikke længere var de klogeste. De nye forældre var virkelig bedre uddannet og klogere, så nu begyndte de at stille krav, for deres børn skulle jo videre. Det kunne godt give en gammel lærer sved på panden, men jeg følte mig også meget lille og ydmyg. Andre har oplevet skolen anderledes. Som jeg har skrevet, har jeg oplevet det. Et godt og virksomt liv.

Børnehaveklassens start

Skrevet 2005 af børnehaveklasseleder Luise Klingenberg

I 1960/70'erne kom børnehaveklasserne til. I Støvring kommune var man begyndt på Bavnebakkeskolen og i Suldrup; nu skulle man også lave dette forsøg i Øster Hornum.

Chren Andersen, der var sekretariatschef i den nye kommune, havde jeg lært at kende da vi var flyttet til sognet i slutningen af 1970, og han gav et praj til Poul Pedersen, der var formand for skolenævnet. Han opsøgte mig og fik mig overtalt til at tage mine papirer med og kontakte Chren Andersen, der samme aften skulle til Skolekommissionsmøde. Jeg blev godkendt af kommissionen og blev nogle dage senere præsenteret for skolenævnet ved et møde på skolens lærerværelse på 1. sal i den gamle fløj. Proceduren var ikke helt efter reglerne, men da børnehaveklasser var noget nyt havde man ikke ansøgere til at beklæde jobbet, hvorfor jeg pludselig var i det.

Da skolen endnu ikke havde fået sin tilbygning, byggede kommunen en villa på Degnevang, hvor jeg med en ikke for stor portion penge fra 1. august 1971 skulle klæde dette hus på til det nye skoletiltag. Selve børnehaveklassen var en vinkelstue, et køkken og et bryggers som tjente som depot. En anden del af huset var indrettet til skolestue og et mindre rum tjente som specialundervisningsrum. Jeg blev taget med på råd af muremester Henning Ditlev, da der skulle vælges kakler til toiletterne. Med hensyn til indkøb af møbler blev jeg bedt om at handle lokalt, hvis det var muligt.

Fra Degnevang gik der langs med huset en flisebelagt sti med en trappe ned til skolens tilkørsel og skolegården. 1. oktober kunne jeg så lukke op, den første dag assisteret af Else Dollerup og Bodil Pedersen, som hjalp til med det praktiske. Der var jo nok at tage vare på og finde ud af for både mig selv, men også for børn og forældre. Man skulle jo nu til at finde ud af hvad det hele gik ud på, og der var skepsis både hos forældre, men også hos lærerne, der kunne føle at der nu måske forsvandt noget at det sjove fra det første skoleår, nu da jeg skulle have børnene i indskoling. Lærernes skepsis forsvandt dog ret hurtigt, da de oplevede, at børnene blev mere skoleparate efter et år i børnehaveklassen. Det var heller ikke alle forældre der tog mod tilbudet om at kunne få deres børn i børnehaveklasse.

Hverdagen dengang var også anderledes; der var ikke så mange udearbejde kvinder, så børnehaveklassen var ikke at betragte som et tilbud om børnepasning. Af hensyn til de små børn blev begyndelsestidspunktet da også lagt til anden skoletime og da klassen voksede, så måtte vi have to børnehaveklasser, der skulle fungere i forlængelse af hinanden – altså et formiddagshold tre timer og et eftermiddagshold. Skoleinspektør Sørensen fandt at man af hensyn til en retfærdig fordeling skulle bytte tider midtvejs i skoleåret. Det gav ikke mindre end fire forskellige skolestarttidspunkter i løbet af året, men ikke nok med det, der var dengang også den skik, at man begyndte skoledagen en time tidligere i sommerhalvåret. De fleste forældre ville selvfølgelig helst have, at børnene kom af sted fra morgenstunden; så kunne børnene komme i skoletøjet fra morgenstunden.

På den tid sagde skoleloven, at den 23. elev udløste en klassesdeling. Det første år var der tilmeldt 23 elever, og hvad gør man så, når der ikke er lokaler til rådighed? Der blev aftalt med forældrene at et barn på skift skulle holde fri en dag, således var der kun 22 elever i klassen! Det gik også igennem. Skolens forhold var som nævnt meget trange, så ret snart måtte man til at tænke på en udvidelse af bygningen så man kunne få tidssvarende faglokaler, bedre plads, og også få børnehaveklassen i hus, hvor den jo naturligt måtte høre hjemme, dersom der skulle være en mening i dette pædagogiske tiltag.

Så blev der bygget til skolen, og den kunne genindvies i 1976. Tilbygningen var i starten projekteret et afsnit større, med to børnehaveklasser og et ungdomsskolerum. Det afsnit blev strøget og derved fik børnehaveklassen et godt stort rum med ekstra legerum, depot og et rum der fungerede som specialundervisningsrum eller i nogle år som grupperum og legerum, kaldet ”det bagerste” rum. Mary Nesgaard og jeg fik frie hænder med hensyn til indretningen af rummet. Vi tog udgangspunkt i Aalborg Seminarieskoles nye børnehaveklasse, som var bygget af utroligt lækre materialer. De samme materialer måtte vi ikke bruge, men rumopdelingen gik igennem. Vi fik velkvalificeret hjælp af Mary Nesgaards mand, Villy Nesgaard, til denne indretning.

Kunst på Øster Hornum Skole

Da skolen i 1955 blev indviet, blev skitsen til Åge Sørensens udsmykning af skolen præsenteret. Året efter blev billedet malet på væggen i trappeopgangen.

Billedet forestillede Øster Hornum før 1955 med kirke, præstegård, skole, svanedam og unge med barnevogn.

Her et udsnit af Aage Sørensens billede.

Et andet billede, der har hængt på skolen siden indvielsen er dette, malet af Ria Steen. Det forestiller forhandlinger ved Tinghøj, tilbage på Christian d. 4.'s tid.

Billedet har sat fantasien i gang hos mange børn gennem tiderne.

Da skolen i 1976 blev udvidet, blev Edgar Funch's tre finurlige granitrelicaffer hængt op i kælderetagen.

Ved indgangen til Lokalhistorisk Arkiv hænger billede af vejmand Ingeman Sørensen i færd med at foretage en udgravning.

Der er mere kunst repræsenteret rundt om på skolen. Her er kun skrevet om de kunstværker, der er kommet til for at markere henholdsvis skolens indvielse i 1955 og tilbygningen i 1976. Foruden den "store" kunst er der skiftende ophængninger af herlig kunst lavet af børnene.

Specialundervisning på Øster Hornum skole

Skrevet 2005 af lærer Jens Porsborg

De første år i den nye skole var det kun få, der blev tilbudt specialundervisning. På lærerværelset hjalp Fru Borup i ny og næ en elev, som havde brug for hjælp til sin læsning. I 50'erne og 60'erne var det således kun få elever, der modtog særlig støtte, og det var ikke noget, der blev snakket ret højt om.

Først i 70'erne kom der rigtig gang i et specialpædagogisk tilbud til elever, der havde brug for ekstra støtte, idet man blev opmærksom på at hjælpe børn, der havde brug for mere tid eller ekstra hjælp for at få et godt udbytte af skolegangen. Samtidig blev muligheden for at få hjælp og støtte fra en psykolog bedret. Først var der kun én psykolog, der betjente hele Aalborg Amt, senere flere, og vi kunne nu hente assistance i Hobro. Endelig ansatte Støvring Kommune selv en psykolog, som skolerne kunne hente råd hos. I dag er der 3 psykologer og 1 læsekonsulent ansat i kommunen til at støtte lærerne.

Frem til begyndelsen af 80'erne blev børnene i enkelte tilfælde hjulpet i klassen af en støttelærer, men oftest blev de undervist på hold med 2 - 4 elever. Sædvanligvis blev hjælpen først tilbudt i 3. - 4. klasse. Tilbudet bestod typisk af 2 - 4 ugentlige timer – ofte i flere år i træk. Gennem årene er spektret af støttetilbud blevet stadig bredere. Således er der ikke kun givet hjælp til faglige kurser inden for læsning, stavning, matematik og engelsk men også til børn, hvor problemerne navnlig var knyttet til den adfærdsmæssige eller den sociale udvikling.

Indtil udbygningen i 1976 var det svært at finde et ledigt lokale, som var velegnet til specialundervisning. Da den nye fløj stod færdig, var der grupperum, som i de følgende år ofte blev benyttet til specialundervisning. I begyndelsen af 80'erne lykkedes det at få råderum over to små sammenhængende lokaler. Det var ideelt. Samtidig opkvalificeredes specialundervisningslærerne.

Nu udvikledes intensive kurser med mange timer i en kortere periode, typisk 14 ugers læsekurser med ca. 12 ugentlige timer. Ofte viste disse kurser sig at være særdeles effektive. Disse kurser tilbyder vi stadig, om end de er af kortere varighed og med et færre antal timer. Et sådant mærkbart løft gjorde at nu følte eleverne sig sjældent udskilt fra klassen, men snarere udvalgt til at måtte få et attraktivt tilbud.

Hvor det tidligere blev anset for forkert at tage børn ud af klassen til specialundervisning før de gik i 3. eller 4. klasse, er der i løbet af de sidste 15 år sket et holdningsskred, således at hjælpen er blevet tilbudt stadig tidligere. Tidlig hjælp anses i dag for dobbelt hjælp. Allerede i december måned tager vi en læsetest i vores 1. klasse, ikke for at finde fejl og mangler, men for at finde ressourcer og potentialer. Resultatet heraf sammenholdes med lærernes daglige iagttagelser, og de 4 lavest præsterende elever tilbydes ”tidlig læsehjælp” i form af 20 – 30 minutters eneundervisning resten af 1. klasse. Da kammeraterne ikke er nået særlig langt i deres læseudvikling, har de god mulighed for ved overgangen til 2. klasse at nå op på niveau med gennemsnittet i klassen.

I 2001 blev der placeret en såkaldt ”sprog/læse-klasse” på skolen. Klassen, der er beregnet for børn mellem 5 og 9 år, er normeret til 8 elever, der på en eller anden måde har ”knas” med sproget.

Lige nu (2005) er evaluering sat på dagsordenen i Danmark. Da det fortrinsvis er lærerne i specialundervisningen, der har erfaring med at tage læseprøver – både gruppe- og individuelle prøver, er det et område, hvor specialundervisningen formodentlig de kommende år vil blive mere synlig. Da vi i specialundervisningen i vid udstrækning har været nød til at differentiere undervisningen efter lige netop de behov, den enkelte elev stod med, har vi fået opbygget en ekspertise på dette felt. Det ser ud til, at der nu er et ønske om, at disse kvaliteter skal føres ud i ”normalundervisningen”, så der her tages størst mulig hensyn til alle elever. Dette vil forhåbentlig kunne medføre, at der dels bliver færre elever, der får brug for at blive taget ud af klassen til specialundervisning, og dels at der bliver færre elever med ”særlige” evner, der ikke får de udfordringer, de har krav på.

Det ser således ud til, at specialcentret fremover vil udvikle sig til et ressource- og evaluerings center, hvorfra der – foruden undervisning - kan rekvireres testning og rådgivning om materialer til en undervisningsdifferentiering.

Øster Hornum skole 1981 til 1991

Skrevet 2004 af skoleleder Flemming Retbøll

Skolens størrelse, det solide børnetal, de velholdte bygninger, den gode modtagelse af Skolenævnet medlemmer og de få lærere, som jeg havde mødt var blandt årsagerne til jeg søgte stillingen som leder af Øster Hornum skole. Ansættelsessamtalen gik nogenlunde. Kommissionens medlemmer var ikke enige. Nogle pegede på kandidat A - andre på kandidat B. Det blev et kompromis - mig.

På første skoledag i januar 1981 var der en voldsom snestorm. Modtagelsen af mig og min kone Åse var hjertelig. Varme ord og stirrende blikke var det første indtryk. Næste dag tog snestormen til og frostgraderne kom et stykke under de 20. Bilen ville ikke starte. Der var omkring 40 km til den nye skole. Falck havde travlt, og jeg måtte melde afbud til den første rigtige arbejdsdag; pinligt! Men jeg ville af sted og ankom til skolen ved 14³⁰ da de fleste var gået hjem. Jeg fik dog gang i skolelivet - og lærte lærere og børn at kende og de mig. Jeg følte alle accepterede mig og respekterede mig, det gjorde mit arbejdsliv let. Bjarne Steen var en god Skoledirektør. Han stod for en fri styring af skolevæsenet. Når bare man holdt sig indenfor lovens og byrådens rammer - så var meget tilladt. Svend-Erik Jensen, der var lærerrådsformand, var god til på forhånd at orientere mig om, hvad lærerne gik og tænkte og mente om det ene eller det andet. Det holdt som regel stik. Vi fik indført et par nye ting i skolelivet: Hyggelig morgensang og en praktisk P-fagsordning, hvor børnene i højere grad end normalt var med til at bestemme indholdet af undervisningens form og indhold.

Og en gang om året kom Henning Ditlev som skolepatron og kiggede bygningen efter. Hans trænede blik spottede meget hurtigt eventuelle fejl og mangler i murværket. Skolen gik sin vante og gode gang - følte jeg.

En af de ting, som gjorde skolelivet lidt svært - var indførslen af SFO - Skolefritidsordningen. Hidtil havde der været et Fritidshjem i tilknytning til skolen. Det var placeret i et nabohus; der hvor Børnehaveklassen i sin tid startede. Fritidshjemmet førte sin egen eksistens uden ønske om samarbejde med skolen, hvilket ikke var hensigtsmæssigt. Jens Nørregaard udså sig straks Lokalhistorisk Arkiv som værende velegnet. Trods mine og lærernes protester, hjalp det ikke meget. SFO skulle der til og den skulle placeres på skolen, det gamle fritidshjem sælges så der kunne komme penge i kommunekassen. Der kunne højst blive tale om nogle andre lokaler, der så kunne tages i brug til det. "Men dem ville vi jo så komme til at mangle", var vores argument. "Børnetallet falder" var hans modargument. Og det viste sig da også, at byrådet jo havde besluttet, at der skulle etableres en SFO ved og på skolen. Så der var ikke noget at gøre. Det blev så i underetagen i den nyere fløj fra 1976. Dette indebar at skolens store og velindrettede bibliotek måtte flytte til væsentlig mindre lokaler ovenpå. Samme skæbne overgik musiklokalet og en del af idrætspladsen, hvor SFO'en krævede egen legeplads etableret. For skolen som undervisningsinstitution et klart tilbageskridt.

Fritteren

Skrevet af Maria Glüsing 2005, leder af "Fritteren" 1989 - 1994

1. august 1989 blev "Fritteren" som var et almindeligt fritidshjem integreret på skolen og dermed om-døbt til skolefritidsordning. Det var med en vis skepsis, at vi som personale flyttede over på skolen. Naturligvis er det heller ikke gnidningsløst at flytte to forskellige "kulturer" i samme hus, men alle omstændigheder til trods, må jeg sige at det gik over al forventning. Rent faktisk fik vi rigtig mange positive oplevelser ved at være så tæt på hinanden. "Kulturerne" blev blandet lidt, vi lærte hinanden bedre at kende og fik dermed en større forståelse og indsigt i hinandens arbejde - og det er jo aldrig ringe.

Vi fik et rigtig godt samarbejde med de enkelte klasselærere om de børn vi havde til fælles, et samarbejde der blev meget konstruktivt og helt sikkert blev til gavn for både børn og forældre. Det, at vi var i samme hus, gjorde at det blev meget nemmere lige at give små beskeder til hinanden, alt sammen noget som gavnede eleverne, og lettede arbejdsgangen for os selv. Så sagt på godt jysk: Det var slet ikke så ringe endda!

Øster Hornum skole 1990 til 2004

Skrevet 2005 af skoleleder Ole Engel Pedersen

Ved dannelsen af Støvring kommune havde byrådet stillet befolkningen i udsigt, at der ikke skulle ske ændringer i skolestrukturen i lokalområderne medmindre borgerne ønskede ændringer. I 1989 drøftede forældrene ved Gravlev skole intenst skolens fremtid. Der var efter en del forældres opfattelse for få børn i årgangene til at skabe tilstrækkelige udfordringer og den økonomiske styringsmodel som kommunen benyttede, gav også problemer i forbindelse med det lave børnetal.

Jeg var skoleleder på Årestrup skole, som havde en del flere børn end Gravlev, men problemstillingerne der var de samme om end i mindre målestok. I den sidste fase af diskussionerne om nedlæggelse af Gravlev skole valgte forældrene, at Gravlevs elever for fremtiden skulle gå på Karensminde skolen i Støvring i stedet for på Årestrup skole. En løsning som de tidligere havde argumenteret for. Jeg havde håbet på et større børnetal og dermed bedre muligheder for Årestrup skole og forudså at det i de næste år ville blive problematisk at drive en tidssvarende skole. Min efterfølgende beslutning blev derfor at søge et nyt job på en større skole. Under en samtale med skoledirektør Jens Nørgaard kunne jeg fortælle, at der ville blive indhentet udtalelse fra ham i forbindelse med at jeg ønskede et jobskifte. Som svar på det fortalte han, at den daværende skoleleder på Øster Hornum skole stoppede om kort tid, og han spurgte om jeg var interesseret i at blive forflyttet til Øster Hornum skole. Jeg sagde ja til tilbuddet på betingelse af at skolebestyrelsen fandt denne løsning tilfredsstillende. Til min glæde blev jeg budt velkommen og havde min første arbejdsdag på skolen den 1. april 1990.

I 1988 blev skolens funktion, at uddanne børnene, udvidet til også at skulle være et fritids og pasnings-tilbud til børnene i deres fritid. Derfor var en biblioteksafdeling i den nye fløj, opført i 1976, blevet inddraget til skolefritidsordning, og da der i forbindelse med byggeriet ikke var skabt de ideelle rammer for faglokaler, gav det naturligvis nogle problemer som skulle løses. I den nye aula, som var skolens centrum, blev der indrettet bibliotek og arbejdspladser til børnene. Det var en løsning som var rigtig i forhold til de ændringer og udviklinger som undervisningen i folkeskolen gennemgik i disse år. Der blev samtidig rokeret rundt med bl.a. sløjdløkkale og musiklokale; løsninger som ikke var ideelle i forhold til tidens krav til undervisningslokaler. Lokalerne i den ”gamle fløj” fra 1955 er der ikke sket væsentlige ændringer i, og de må betegnes som ikke tidssvarende i forhold til undervisningskravene, der stilles nu. Dog er der kompenseret lidt ved at indrette arbejdspladser for eleverne på gangarealerne, i form af de såkaldte klapborde. Der er derfor meget positivt, at Støvring kommune i samarbejde med skolen har lavet en renoveringsplan, som moderniserer ”den gamle fløj” og skaber tidssvarende faglokaler i den ”nye fløj”. I 2000 skiftede vi overbygningsskole – herefter fortsætter børnene skolegangen efter 7. kl. på Bavnebakkeskolen i Støvring.

I mine år på Øster Hornum skole har jeg haft den store glæde at personalet altid meget aktivt og positivt har arbejdet for at udvikle skolen til gavn for børnenes hverdag og undervisning. Udvikling i den rigtige retning skabes af lærere og pædagoger, som er engagerede i deres arbejde. Dette har været kendetegnende for skolens hverdag og undervisning. Støvring kommune har udlagt ansvaret for den enkelte skoles drift til skoleledelsen samtidig med at den økonomiske ramme er beregnet ud fra et fast beløb for hvert barn. I det råderum skal skolen styre sin drift og hverdag. Børnetallet på Øster Hornum skole samlet og fordelt på årgangene bevirker, at der har været et råderum som gjorde det muligt at arbejde med forskellige modeller for klasse- og holddannelse til gavn for undervisningen og det enkelte barn. Samtidig har der været et positivt medspil fra skolens forældre, der altid har vist stor tillid til at skolen forsøgte at løse dens opgave på en god måde til gavn for netop deres barn. En tillid som er meget afsmittende på den måde, som børnene oplever deres skolegang på.

Da jeg i sommeren 2004 besluttede mig for at slutte mit arbejde på Øster Hornum skole og lade mig pensionere, stod jeg i skolegården og kunne tænke tilbage på nogle gode år, men mindedes samtidig et besøg som min far og jeg aflagde hos Henry Sørensen i 1956. Min far og Sørensen var kollegaer. Jeg stod i skolegården og så på den for mig imponerende flotte skolebygning. Vi blev vist rundt og det var en stor oplevelse for mig. Samme sted kunne jeg i 2004 se, at den solide bygning trængte til at der blev gennemført den af kommunen lovede renovering til gavn for skolens dagligliv og undervisning.

Øster Hornum skole 2004

Skrevet 2005 af skoleleder Torben Rune Jensen

Efter nogle år som lærer i Sejlflod Kommune og efterfølgende et par år som IT-koordinator i Hadsund, havde jeg efterhånden fundet ud af, at jeg nok gik rundt med en lille skoleleder i maven. Efter at have sonderet terrænet for ledige stillinger, faldt jeg over et genopslag fra Sønderup skole i Støvring Kommune.

Jeg kendte ikke det store til Støvring Kommune - faktisk kunne min viden begrænses til at omfatte frakørsel Syd og Nord på motorvejen, så jeg ringede til daværende forvaltningschef Ulla Agerskov og fik en snak om stillingen. Hun talte varmt og længe om Støvring Kommunes skolevæsen, og da jeg i forvejen kendte en af skolelederne i Kommunen, som også talte for at jeg skulle søge stillingen, besluttede jeg mig for at tage til Sønderup og se stedet.

En tåget februardag (MEGET tåget) 2003 besøgte jeg så skolen og fik et indtryk at et lille hyggeligt sted med en gruppe dybt engagerede lærere og pædagoger, som havde et syn på læring, der stemte meget godt overens med mit eget, så jeg besluttede jeg mig for at prøve lykken.

Jeg søgte, kom til samtale og var så heldig at blive tilbudt stillingen, og således var jeg blevet skoleleder. Glæden varede dog kort, for allerede efter ganske få uger i stolen blev der etableret en arbejdsgruppe, der skulle analysere skolestrukturen i mit hjørne af Kommunen. Det betød, at vi skulle i gang med at se på alternative muligheder for organisering, herunder skolelukning, fælles ledelse eller øget samarbejde mellem flere skoler. Enden på det arbejde blev en lukning af Aarestrup skole pr. 1.8.2005, og etablering af fælles ledelse mellem Suldrup, Kirketerp og Sønderup skole pr. 1.8.2004.

Det betød, at Kommunen pludselig havde en leder i overskud (de daværende ledere i Kirketerp og Aarestrup havde i mellemtiden lugtet lunt og søgt nye stillinger), og jeg imødeså derfor et ganske spændende forår og sommer, hvor jeg ikke anede hvilket arbejde jeg skulle have efter sommerferien – eller om jeg i det hele taget havde et.

Nu ville skæbnen det heldigvis således, at Ole E. Pedersen i et stykke tid havde tumlet med tanken om at få lidt mere tid til sine mange private gøremål, og efter en række møder mellem de involverede parter, faldt det endeligt på plads, at jeg ville få tilbudt Oles plads som skoleleder på Øster Hornum skole pr. 1.8.2005. Aftalen blev dog først endeligt konfirmeret et godt stykke inde i sommerferien, så jeg imødeså med spænding min debut på skolen efter denne noget turbulente ”overførsel”. En spænding blandet med en lille smule ængstelse, for jeg følte det som en stor udfordring at skulle efterfølge Ole, som jo havde været en leder, der havde levet med skolen i mange år, og som havde udviklet skolen til et sted, hvor personalet tager ansvar og arbejder aktivt og positivt for at udvikle skolen til gavn for eleverne. Ville jeg kunne finde mine egne ben på stedet, eller ville jeg blive ”løbet over ende” af den eksisterende kultur?

Min ængstelse kunne dog hurtigt manes i jorden. Jeg blev taget rigtigt godt imod, og personalet og jeg fandt hurtigt hinanden og kunne fortsætte arbejdet med at gøre skolen til et godt sted at være - og lære. Første udfordring var færdiggørelsen af skolens ny to-årige kontrakt, hvor vi fik formuleret en række indsatsområder for årene 2005 og 2006. Områder der bla. a. handler om evaluering, tidlig læsehjælp, bredt samarbejde mellem byens andre institutioner og styrkelse af den interne brug af IT blandt personalet.

Et andet stort udviklingsområde, der er sat i søen i 2005, er en ny indskolingsmodel, der betyder en helt anden måde at organisere arbejdet i 0. – 3. klasse på, og som bygger videre på den tradition for lærer-pædagogssamarbejde, der er her på stedet. Alt i alt et år præget af en god ”holdånd” og et konstruktivt samarbejde omkring den komplekse opgave, det er at drive skole i en tid, hvor alles øjne er rettet mod folkeskolen og dens evne til at løfte opgaven med at ruste eleverne til tidens - og fremtidens krav om høj faglighed og brede sociale kompetencer. En opgave jeg er sikker på, at Øster Hornum skole også fremover vil løse på bedste vis.

Lærerpersonale på Øster Hornum skole:

Elida Marie Borup	1951 – 64	Else Marie Sørensen (Bh.kl)	1987 – 89
Henry Sørensen (Inspektør)	1953 – 80	Michael Harritslev	1987 – 90
Franz Julius	1955 – 77	Poul Møller	1987 – 90
Niels Oluf Hermansen	1955 – 80	Lisbeth Spangsege	1987 – 91
Klara Rams	1955 – 91	Solvejg Rasmussen	1988 –
Anna Julius	1958 – 77	Inge Smedegaard (Bh.kl)	1989 – 90
Hans Møller Nielsen	1960 – 63	Ella Gertsen	1989 – 96
Kaj Justesen	1963 – 80	Bodil Buch	1990
Kirsten Henriksen	1964 – 68	Gert Pedersen	1990 – 04
Signe Poulsen	1968 – 87	Ole Pedersen (Inspektør)	1990 – 04
Erik Kokholm Nielsen	1970 – 78	Hanne Thorup	1992 – 95
Luise Klingenberg (Bh.kl)	1971 – 00	Else Jensen	1993 – 03
Anni Nygaard Frank	1972 – 76	Mariann Borup	1993 – 97
Mary Nesgaard (Bh.kl)	1972 – 78	Lone Bladt	1994 – 95
Astrid Krogh-Hansen	1973 – 86	Peter Holst	1994 – 95
Per Lyngberg-Andersen	1974 – 83	Jens Jacob Zachariassen	1995 – 01
Dagmar Mosegaard	1975 – 76	Vibeke Bjørn	1996
Ana Luisa Wang	1975 – 82	Britta Buus (Viceinspektør)	1996 – 00
Ole Bagger	1976 – 77	Marie Louise Christensen	1997 –
Annette Simensen	1976 – 78	Susanne Foltved	1997 –
Sven Erik Jensen	1976 – 87	Aase Lind Bach (Bh.kl)	1997 – 98
Jens Porsborg Larsen	1977 –	Birgitte Aagaard-Nielsen	1998 –
Karin Lyngberg-Andersen	1977 –	Bjarni Aagaard-Nielsen	1998 –
Dorrit Jensen	1977 – 90	Käthe Larsen	1998 – 02
Niels Nørgaard Nielsen	1978 –	Helle Ravn (Bh.kl)	1998 – 04
Kirsten Møller Jensen (Bh.kl)	1978 – 79	Lotte Andersen	1998 – 99
Tove Hylleberg (Pedersen)	1978 – 95	Susanne Jensen	1998 – 99
Rie Aarup-Kristensen	1978 – 98	Dennis Würtz	1999 – 00
Eva Bak	1979 – 83	Louise Jacobsen	2000 – 01
Ingerlise Hansen (Bh.kl)	1979 – 87	Helene Jensen	2001 –
Bent Lund Jørgensen	1980 – 88	Helle Warming	2001 –
Flemming Retbøll (Inspektør)	1981 – 90	Jacob Friis	2001 – 02
Jens Nielsen	1983 – 84	Jette Hansen (Viceinspektør)	2001 – 04
Mogens Juel	1983 – 84	Åse Kromann-Olsen	2001 – 04
Jenny Kamstrup	1984 –	Klaus Johnsen	2002 –
Anne Grethe Pedersen	1984 – 85	Birte Frandsen	2002 – 03
Marianne Bach	1984 – 95	Anette Juhl (Bh.kl)	2004 –
Else Marie (Mie) Poulsen	1985 –	Dorthe Koldsøe	2004 –
Trine Søltøft	1986 – 87	Rasmus Bjerring Andersen	2004 –
Hanne Hansen	1986 – 89	Torben Rune Jensen (Inspektør)	2004 –
Johnni Jensen	1987 – 88		

Jakob Rams fungerede som pedel fra 1955 til sin død i 1984, hvorefter Arne Pedersen blev ansat Nu teknisk serviceleder.

På kontoret har været ansat:

Inge Lise Andersen	1974 – 1983	Dorthe Thomsen	1988 – 1991
Kirsten Sørensen (vikar)	1976	Marianne G. Kristensen	1991 – 2005
Kirsten Hejlesen	1983 – 1986	Lena Mogensen	2005 –
Eva Andersen	1986 – 1988		

Rengøringen har været klaret af:

Klara Rønn	1955 – ?	Asta Hansen	1978 – 1990
Ellen Rasmussen	1955 – 1957	Gerda Thorn	1984 – 1990
Elin Blinkenborg	1957 – ?	Birgit Larsen	1986 – 2005
Else Sørensen	1958 – 1986	Sonja Søgaard	1986 – 2004
Andrea Rafaelsen	? – ?	Ulla Hollesen	1986 – 1989
Mie Adamsen	1967 – 1983	Inge Lassen	1990 – 2005
Doris Overvad Nielsen	1969 – 1984	Vera Sørensen	1990 – 1991
Tove Jensen	1974 – 1986	Gudrun Henriksen	1990 – 1991
Lilian Christensen	1974 – 1993	Zanaibu Yalla Pedersen	1993 – 1997
Stinne Jørgensen	1974 – 1986	Aase Engemann	1997 –
Anny Enevoldsen	1976 – 1984	Grethe Elkjær	2005 –
Lis Larsen	1976 – 1978	Bente Søgaard	2005 –

Ledere Fritteren har været:

Maria Glüsing	1988 – 1994
Asger Hansen	1994 – 1997
Sanne Larsen	1997 – 2002
Pia Christensen	2002 –

Skolebus:

Christian Nielsen. Ø. Hornum	Indtil 1967
Ellen og Erling Jensen, Ø. Hornum	1967 – 1998
Chris Bach, Suldrup	1998 – 2003
Skivum Busser	2003 –

Øster Hornum skole, juni 2005

Skolens lærere, september 2005, foto: Brdr. Løkke

Skolehistorien fortsætter

Skulle tidligere elever eller lærere efter endt læsning af dette hæfte have lyst til selv at bidrage med oplysninger, billeder eller erindringer om Øster Hornum skoledistriktets historie, er enhver meget velkommen til at sende optegnelser til skolen, Estrupvej 13, 9530 Støvring eller på skolens mailadresse osterhornumskole@stoevring.dk

Alle indlæg modtages med tak og vil blive samlet og opbevaret på Lokalhistorisk Arkiv på Øster Hornum skole sammen med det allerede indsamlede.